

POLITECHNIKA KRAKOWSKA
im. Tadeusza Kościuszki

NR 4(34)/02
lipiec-sierpień

Oddział Obsługi Zbiorów Zwartych
i Specjalnych
BG

NASZA

ISSN 1428-295 X

WŁADZE REKTORSKIE
POLITECHNIKI KRAKOWSKIEJ
Kadencja 2002 – 2005

Rektor Politechniki Krakowskiej
prof. zw. dr hab. inż. Marcin Chrzanowski

Fot. J. Zych

Prorektor ds. ogólnych
prof. dr hab. inż. arch. Aleksander Böhm

Prorektor ds. rozwoju
prof. dr hab. inż. Kazimierz Furtak

Prorektor ds. nauki
prof. dr hab. inż. Józef Gawlik

Prorektor ds. dydaktyki
dr hab. inż. Jan Kazior, prof. PK

NASZA POLITECHNIKA

dwumiesięcznik

4(34)/2002

Rocznik VI

Adres redakcji:

POLITECHNIKA KRAKOWSKA

UL. WARSZAWSKA 24

31-155 Kraków

tel.: (012) 628 25 08

fax (012) 628 25 09

e-mail: naszapol@usk.pk.edu.pl

www.pk.edu.pl/~naszapol

Kolegium Redakcyjne:

przewodniczący

Ryszard Moszumański

z-ca przewodniczącego

Krystyna Wieczorek-Ciurowa

sekretarz

Józef Nycz

członkowie:

Elżbieta Barowa

Rafał Palej

Lidia Ponanta

stali współpracownicy:

Jan Kurek

Teresa Marszałik

Danuta Zajda

sekretarz redakcji

Katarzyna Tyńska

redakcja techniczna

Ewa Zaczyk

redakcja internetowa

Marek Nykiel

fotograf

Jan Zych

projekt 1 str. okładki

Jadwiga Mączka

Za treść artykułów odpowiadają autorzy

Kolegium Redakcyjne zastrzega sobie
prawo zmiany tytułów i skracania
tekstów

W numerze wykorzystano materiały
ilustracyjne dostarczone przez autorów.
Na życzenie są one zwracane

Prepress: artPROM Agencja Reklamowa

Druk: Zakład Graficzny „Colonel”

Nakład: 1500 egz.

Na okładce: Jacht „Polibuda”

Fot. J. Zych

Drodzy Czytelnicy,

Istnieje przekonanie, że narody, które nie znają własnej historii, szybko tracą swoją suwerenność. Jest to szczególnie ważne w dobie jednoczącej się Europy.

Również znajomość historii Politechniki Krakowskiej jest potrzebna jej pracownikom, studentom i wychowankom. Przyswajanie tej wiedzy ułatwi Sala Tradycji zaprojektowana w przyziemiu budynku głównego.

Natomiast poznanie faktów i pierwszych lat tworzenia Politechniki Krakowskiej umożliwi „Kalendarium” autorstwa pana profesora Władysława Muszyńskiego. Zamieszczamy je w dziale „Ważne wydarzenia” niniejszego zeszytu „Naszej Politechniki”.

Kolegium Redakcyjne

W NUMERZE

NIEWIDOCZNA TURYSTYKA

Stanisław Piśko

2

MINISTERSTWO EDUKACJI NARODOWEJ I SPORTU

5

PRACE SENATU PK

5

– Profesor Aleksiej Mitrofanowicz Kutiepow
doktorem *honoris causa* Politechniki Krakowskiej
Józef Nizioł

6

WAŻNE WYDARZENIA

7

PRACOWNICY PK

– Władze rektorskie
– Władze dziekańskie
– Nominacje profesorskie
– Doktorzy habilitowani

13

16

19

21

NAUKA I TECHNIKA

– Biomechanika – wczoraj, dziś i jutro (cz. II)
Stanisław Mazurkiewicz
– Krajowa Konferencja Naukowa „Las i woda”
Barbara Ratomska, Halina Nahorecka-Duda
– Wdrażanie „Ramowej dyrektywy wodnej” UE
Zofia Gręplowska
– Książki, kowboje i jazz
Marek M. Górski

22

24

25

26

STUDENCI PK

– Sesja Studenckich Kół Naukowych
Beata Fryżlewicz-Kozak
– Wyprawa kijowska A.D. 2002
Jan Kurek

28

29

UCZELNIA NASZYM DOMEM

– Nutka nostalgii...
Zygmunt Haduch

31

WYCHOWANKOWIE PK

– Rok trzech jubileuszowych spotkań
Zygmunt Jamroży

31

GALERIE

– Galeria „Gil”
Jan Kurek
– Galeria PK „Stara Polana”
Danuta Zajda
– Galeria Sztuki „Kanonizacja 1”
Danuta Zajda

34

35

36

NIEWIDOCZNA TURYSTYKA

Mijają wakacje, okres wypoczynku urlopowego połączony często z atrakcyjnymi podróżami. Dla wielu były to na pewno udane wyjazdy. Rzadko podczas tych podróży, jak i na co dzień, zdajemy sobie sprawę z wielu niewidocznych problemów, jakie obecnie towarzyszą turystyce w Polsce i na świecie. Wiele z nich miało lub będzie mieć wpływ na warunki spędzania naszych urlopów. Warto więc przynajmniej w ogólnym zarysie zapoznać się z nimi.

Turystyka jest jedną z największych gałęzi gospodarki na świecie. Szacunkowo w roku 2000 światowe dochody z turystyki i podróży wynosiły 3,6 biliona dolarów, stanowiąc prawie 11 proc. światowego produktu brutto. Liczba osób zatrudnionych w sektorze turystycznym w 2000 r. przekroczyła 190 mln, co stanowiło ok. 8 proc. wszystkich miejsc pracy na świecie. Turystyka generowała około 10 proc. światowych wpływów z podatków i 13 proc. przychodów z eksportu.

Według informacji Światowej Organizacji Turystyki, ogłoszonej w czerwcu 2002 r., po latach stabilnego wzrostu w roku 2001 odnotowano o 0,6 proc. – w porównaniu z rokiem poprzednim – spadek liczby międzynarodowych podróży turystycznych. Przyczyniło się do tego kilka zjawisk i wydarzeń, takich jak ataki terrorystyczne w USA, eskalacja konfliktu na Bliskim Wschodzie, epidemia BSE w Wielkiej Brytanii, Irlandii i Holandii oraz osłabienie koniunktury gospodarczej w wielu krajach.

Także i w polskiej gospodarce turystyka wciąż odgrywa znaczącą rolę. W sektorze turystyki, w szerokim rozumieniu tego pojęcia, zatrudnienie znajduje około 1 mln osób. Przyjmowanie turystów zagranicznych w Polsce jest nadal źródłem znacznych przychodów dewizowych. W roku 1997 – najlepszym w ostatnim dziesięcioleciu – wyniosły one 8,7 mld dolarów USA. Były więc porównywalne z 1/3 wartości całego eksportu towarowego. Przychody to rezultat wydatkowania przez cudzoziemców dewiz na noclegi w hotelach, wyżywienie w restauracjach, zakupy odzieży, zakup paliw silnikowych oraz usługi rekreacyjne, kosmetyczne, fryzjerskie, kulturalne, sanatoryjne, itp. Warto zauważyć, iż eksport ten był możliwy bez wywożenia czegokolwiek z kraju i służył dobrze rozwojowi wielu dziedzin naszej gospodarki.

Rok 2001 nie był dobry również dla polskiej turystyki. Przyspieszył zapoczątkowany w 1998 r. spadek odwiedzin turystów zagranicznych w Polsce. Także i w innych formach turystyki odnotowano wyniki gorsze niż w roku poprzednim. W 2001 r. przyjęliśmy w Polsce około 15 mln turystów z zagranicy. Stanowiło to około 3,7 proc. ogółu turystów zagranicznych obsługiwanych w różnych krajach Europy, dzięki czemu Polska uplasowała się na 13. miejscu w świecie (tuż za Węgrami). Liczba turystów była jednak aż o 13,8 proc. niższa od liczby turystów zagranicznych obsługiwanych w naszym kraju w roku 2000. Szacowany zaś przez Instytut Turystyki przychód dewizowy z tego tytułu oraz z tytułu wydatków tzw. osób przyjeżdżających (nie korzystających z żadnego noclegu) wyniósł 4,8 mld USA i był o 1,3 mld niższy niż w roku poprzednim. Nie można nie zauważyć rażąco dużego tempa spadku tego przychodu w porównaniu z latami poprzednimi. W latach poprzednich, począwszy od 1998 r., roczny spadek liczby turystów przyjeżdżających do Polski wynosił średnio 4 proc.

Według szacunku Instytutu Turystyki w roku 2001 Polacy przekraczali granicę w celach turystycznych 7,7 miliona razy (niektórzy kilkakrotnie). Oznacza to spadek liczby podróży za granicę o około 20 proc. w stosunku do roku 2000. Także w krajowych wyjazdach turystycznych uczestniczyło w roku 2001 około 4 proc. Polaków mniej niż w roku poprzednim. Przy czym 60 proc. z nich w czasie swoich krajowych wyjazdów przebywało u krewnych i znajomych

lub korzystało z domków letniskowych oraz przyczep i namiotów. Nie byli więc klientami biur podróży.

Niepokojącym zjawiskiem jest to, iż spadkowa tendencja (według badań wymienionego już Instytutu Turystyki) nadal się utrzymuje. W pierwszym półroczu 2002 za granicę wyjechało o 10,7 proc. mniej Polaków niż w analogicznym okresie roku 2001, a także aż o 25,1 proc. mniej cudzoziemców przyjechało do naszego kraju. Ten spadek popytu na usługi turystyczne, będące dobrem wyższego rzędu, jest spowodowany przede wszystkim zubożeniem społeczeństwa, a także niestabilną sytuacją międzynarodową. Wpływa on także na sytuację ekonomiczną różnych przedsiębiorstw turystycznych, a szczególnie negatywnie odbija się na działalności biur turystycznych. Trzy polskie biura turystyki zbankrutowały w roku bieżącym z powodu trudności, gdyż nie sprzedawały przygotowanych ofert wyjazdów zagranicznych. Na szczęście dla klientów firmy były ubezpieczone. Środki wpłacone na wyjazdy, które nie doszły do skutku lub zostały przerwane, zostaną im prawie w całości zwrócone przez towarzystwa ubezpieczeniowe. Jest to pozytywny skutek obowiązującej w Polsce od roku 1998 ustawy o usługach turystycznych.

Spadek popytu na usługi turystyczne spowodował, iż w wielu atrakcyjnych regionach Polski jest coraz mniej turystów z kraju i zagranicy. Nie sprzyja to zmniejszaniu się bezrobocia w tych regionach. Nieprzypadkowo w Polsce obszar największego bezrobocia pokrywa się (gdyby wyłączyć Zakopane i Kraków) z obszarem najatrakcyjniejszym pod względem walorów turystycznych.

Spadkowi popytu na usługi turystyczne towarzyszą też zjawiska pozytywne. Do nich można zaliczyć rozwój tzw. turystyki motywacyjnej, czyli kilkudniowych wspólnych wyjazdów kierownictwa i pracowników zakładów pracy. Atrakcyjny program turystyczny z ciekawymi imprezami, stanowiącymi połączenie zabawy i rywalizacji, dobrze służy nie tylko integracji wszystkich pracowników.

Rozwijającą się formą turystyki jest też turystyka kongresowa, gdyż tak nazywa się organizację różnego rodzaju kongresów, połączonych z bogatym programem turystycznym, w miejscowościach o dużych walorach turystycznych. Dzięki temu, iż uczestnikami kongresów są przedstawiciele środowisk opiniotwórczych, jest to dobra promocja różnych regionów Polski. Organizacji kongresów sprzyja przyrost bazy hotelowej w Polsce. W latach 1995 – 2001 liczba hoteli zwiększyła się o 298, to jest o prawie 45 proc. Większość z nich posiada bardzo dobre warunki do organizacji narad, spotkań oraz małych, a nawet średnich kongresów. Pozytywny wpływ na podejmowanie decyzji o ich budowie miał dynamicznie wzrastający w naszym kraju w latach 1991 – 1997 ruch turystyczny.

Wyzwaniem dla polskiej turystyki jest zmiana opodatkowania usług turystycznych tzw. podatkiem VAT. W związku z włączaniem Polski do Unii Europejskiej opodatkowanie to musi być dostosowane do wymogów VI dyrektywy Unii Europejskiej z 17 maja 1977 r. W efekcie ceny organizowania wypoczynku dla dzieci i młodzieży wzrosną o około 0,7 proc., a ceny wypoczynku organizowanego przez biura podróży w Polsce dla turystów krajowych oraz indywidualnych z zagranicy o co najmniej 1,5 proc.

Największy wzrost cen, bo aż ponad 9 proc., będzie dotyczył przygotowanych przez polskie biura podróży ofert wypoczynku dla turystów grupowych z zagranicy. (Prawdopodobnie z powodu zlikwidowania tzw. ulgi eksportowej dla tej grupy turystów). Natomiast obniżeniu o około 4 proc. ulegną ceny wyjazdów zagranicznych. Na tym samym poziomie pozostaną ceny hoteli, choć dla turystów grupowych z zagranicy będzie to równoznaczne z ich wzrostem o 7 proc.

Dostosowanie się do tych zmian podatkowych, a także dążenie do zahamowania spadku popytu na usługi turystyczne w Polsce wymaga wielu działań i zmian. Na przykład ożywienie polskiej i światowej gospodarki tylko w niewielkim stopniu zależy od branży turystycznej. Także niezależna od organizatorów turystyki budowa autostrad oraz modernizacja i rozbudowa innych dróg ułatwi dostępność do wielu atrakcyjnych regionów naszego kraju. A z dróg tych w 2001 roku korzystało około 60 proc. turystów polskich i ponad 85 proc. zagranicznych.

Warunkiem wzrostu zapotrzebowania na usługi turystyczne w Polsce jest spadek bezrobocia, gdyż tylko w ten sposób może się zwiększyć popyt na usługi turystyczne, których nie zaliczamy do grupy najpilniejszych potrzeb człowieka. W środowisku turystycznym dostrzega się konieczność intensyfikacji działań służących rozwojowi jednej z najatrakcyjniejszych form konsumpcji, którą jest turystyka. Podejmowane są inicjatywy sprzyjające wzrostowi przyjazdów turystów do Polski z wielu krajów Europy, a także z Rosji. Tego wzrastającego strumienia turystów ze Wschodu nie udało się jak dotąd w większym stopniu zatrzymać w Polsce.

Dochodzi też do łączenia się małych biur turystycznych w większe organizmy. Prowadzi to do obniżenia kosztów i zwiększenia efektywności działania.

Zaawansowane są prace nad wprowadzeniem tzw. polskich bonów turystycznych. Imienne bony wydawane pracownikom przez zakłady pracy na usługi turystyczne mogą zwiększyć popyt na te usługi. Potwierdzają to przykłady Francji, Szwajcarii, Węgier, krajów, gdzie je wprowadzono. Obecnie bony te wprowadzają i inne kraje Unii Europejskiej, w tym np. Włochy.

Istotne dla rozwoju regionów turystycznych w Polsce jest tworzenie takich mechanizmów, by tzw. środki finansowe z Unii Europejskiej mogły być w pełni wykorzystane na rozwój infrastruktury, służącej zarówno mieszkańcom, jak i turystom.

Te niedostrzegalne na co dzień działania tworzą Polakom lepsze warunki wypoczynku zarówno w kraju, jak i za granicą. Mogą też sprzyjać rozwojowi wielu powiązanych z turystyką dziedzin naszego życia. Turystyka może dobrze służyć rozwojowi wielu regionów Polski, w tym i Krakowa.

Stanisław Piśko

Stanisław Piśko – wiceprezes Polskiej Izby Turystyki i prezes Zarządu Biura Turystyki „UNIKAT” Sp. z o.o.; od ponad 30 lat związany z Politechniką Krakowską, m.in. jako członek Krakowskiego Forum Biznesu KONTAKT KLUB.

Zmiany w sposobie spełniania powszechnego obowiązku obrony przez studentów

W dniu 25 czerwca br. w Ministerstwie Edukacji Narodowej i Sportu z udziałem Krystyny Łybackiej, Minister Edukacji Narodowej i Sportu oraz Jerzego Szmajdzińskiego, Ministra Obrony Narodowej odbyła się konferencja prasowa dotycząca służby wojskowej studentów. Minister edukacji i minister obrony przedstawili projekt zmian sposobu spełniania powszechnego obowiązku obrony przez studentów. Pani minister Krystyna Łybacka podkreśliła, że zmiany te wychodzą naprzeciw oczekiwaniom społecznym, bowiem nowy system umożliwi uregulowanie stosunku do służby wojskowej poborowym studentom w trakcie studiów i da im lepsze warunki startu w dorosłe życie zawodowe.

Założenia nowego systemu przewidują umożliwienie studentom ochotnikom odbycie przeszkolenia wojskowego w czasie studiów w dwóch oddzielnych etapach:

- 1) pierwszy etap – będzie polegał na odbyciu przysposobienia obronnego w trakcie studiów, realizowanego w formie samokształcenia. Treści nauczania przysposobienia obronnego obejmą przede wszystkim szeroko pojętą wiedzę obronną i problematykę

bezpieczeństwa państwa. Etap ten będzie kończył się egzaminem;

- 2) drugi etap – realizowany będzie w formie przeszkolenia wojskowego w jednostkach wojskowych (szkołach wojskowych, centrach szkolenia) w jednym sześciotygodniowym okresie w czasie studiów w wakacyjnej przerwie międzysemestralnej (według ustaleń z zainteresowanymi). Etap ten również kończył się będzie egzaminem. Studenci, którzy odbyli przeszkolenie wojskowe w czasie studiów będą zwalniani ze służby i przenoszeni do rezerwy w stopniu kaprała podchorążego. Studenci, którzy odbędą przysposobienie obronne, ale nie zostaną powołani do odbycia przeszkolenia wojskowego w czasie studiów, będą przenoszeni do rezerwy z dniem stania się absolwentem szkoły wyższej.

Natomiast absolwenci szkół wyższych, którzy nie skorzystają z możliwości przeszkolenia wojskowego w czasie studiów, po ich ukończeniu podlegać będą w ciągu osiemnastu miesięcy powołaniu do odbycia trzymiesięcznego przeszkolenia wojskowego. Nowością tego rozwiązania w stosunku do aktualnie obowiązującego systemu będzie skrócenie o trzy miesiące czasu trwania przeszkolenia wojskowego oraz skrócenie o osiemnaście miesięcy okresu, w którym możliwe jest powołanie absolwenta do służby wojskowej.

PRACE SENATU PK

POSIEDZENIE SENATU AKADEMICKIEGO POLITECHNIKI KRAKOWSKIEJ 3.07.2002 r.

Senat Akademicki PK podjął uchwałę o nadaniu prof. Januszowi Bronisławowiczowi DANILEWICZOWI tytułu doktora *honoris causa* Politechniki Krakowskiej.

Senat Akademicki PK przyjął uchwałę w sprawie mianowania na stanowisko profesora nadzwyczajnego na czas określony (5 lat) – I mianowanie, następujących osób:

dr hab. inż. Marii FIERTAK,
dr hab. inż. Bogumiła WRANY,
dr hab. inż. Wojciecha KARMOWSKIEGO,
dr hab. inż. Tadeusza CHMAJA,
dr hab. inż. Adama KAPRALSKIEGO.

Senat pozytywnie zaopiniował wnioski o przyznanie odznaczeń uczelnianych: Medalu „Zasłużony dla PK”, Złotej Odznaki PK, Honorowej Odznaki PK. Odznaczenia wręczone zostaną w trakcie uroczystości inauguracyjnych nowy rok akademicki.

Senat jednogłośnie przyjął „Regulamin korzystania z wyników prac intelektualnych dokonanych na Politechnice Krakowskiej im. Tadeusza Kościuszki”.

Senat zatwierdził zweryfikowane zbiorcze sprawozdanie finansowe Politechniki Krakowskiej za 2001 r.

Opracowała Teresa Marszałik

Józef Nizioł

Profesor Aleksiej Mitrofanowicz Kutiepow doktorem *honoris causa* Politechniki Krakowskiej

26 czerwca br. w auli Collegium Maius Uniwersytetu Jagiellońskiego odbyło się uroczyste posiedzenie Senatu, na którym prof. Aleksiej Mitrofanowicz Kutiepow z Moskiewskiego Uniwersytetu Inżynierii i Ekologii otrzymał godność doktora *honoris causa* Politechniki Krakowskiej. Z wnioskiem o wszczęcie postępowania nominacyjnego wystąpiła Rada Wydziału Mechanicznego. Promotorem doktoratu był prof. zw. dr hab. Józef Nizioł.

Fot. J. Zych

Profesor Aleksiej M. Kutiepow urodził się w 1929 r. Studia wyższe ukończył w 1953 r. w Moskiewskiej Akademii Budowy Aparatury Chemicznej. Stopień doktora nauk technicznych uzyskał w 1962 r., stopień doktora habilitowanego – w 1976 r., a tytuł profesora – w 1979 r. Jest członkiem rzeczywistym Rosyjskiej Akademii Nauk.

Profesor stworzył znaną w świecie szkołę naukową z zakresu hydrodynamiki i podstaw teoretycznych nieliniowych procesów chemiczno-technologicznych. Jest uznanym autorytetem w dziedzinie projektowania procesowego, reologii przepływu cieczy nienewtonowskich, przepływów wielofazowych oraz separacji ciał stałych z par na powierzchni wymiany ciepła. Istota Jego wkładu w rozwój nauki polega na opracowaniu modeli matematycznych złożonych fizyko-chemicznych procesów. Zespół prof. A. Kutiepow stworzył unikalną aparaturę do plazmowej modyfikacji polimerów, wybielania materiałów tekstylnych, sterylizacji roztworów fizjologicznych oraz narzędzi chirurgicznych.

Profesor jest autorem lub współautorem około 400 publikacji w czasopiśmie, 28 książek, monografii i podręczników akademickich, ponad 120 patentów i wzorów użytkowych z zakresu technologii, inżynierii oraz aparatury chemicznej. Jego rozwiązania techniczne chronione są patentami w wielu krajach Europy i Azji. Spośród monografii i książek na szczególną uwagę zasługują „Hydrodynamika i wymiana ciepła w procesie parowania” (Moskwa, 1983), „Hydrocyklony” (Moskwa, 1994), „Procesy burzliwe w procesach modyfikacji układów rozproszonych” (Moskwa, 1999), które stanowią uznane w świecie naukowym compendia wiedzy. Jest także współautorem fundamentalnego dwutomowego dzieła „Hydrodynamics, Mass and Heat Transfer in Chemical Engineering” (Londyn, 2001).

Profesor A. Kutiepow wchodzi w skład komitetów redakcyjnych kilku czasopism o obiegu międzynarodowym, w tym: „Chemical Engineering and Processing”, „Chemical Industry”, „Problemy Chimii Rastvorov”. Jest redaktorem naczelnym czasopisma RAN „Teoretičeskie Osnovy Chimičeskoj Technologii”. Był inicjatorem i organizatorem wielu konferencji i sympozjów naukowych, w tym cyklicznej konferencji

CHISA, jest stałym członkiem komitetu organizacyjnego. Uczestniczy w pracach licznych międzynarodowych towarzystw i rad naukowych. Niejednokrotnie był zapraszany z wykładami do Polski, Anglii, Szwecji, Niemiec, Włoch, Holandii, Czechosłowacji.

Jego osiągnięcia naukowe i aktywność przyniosły mu liczne honorowe nagrody i wyróżnienia, tak rosyjskie, jak i międzynarodowe, w tym doktoraty honorowe Uniwersytetu Technicznego w Sankt Petersburgu, Uniwersytetu Technologicznego im. D. Mendelejewa w Moskwie oraz Państwowego Technologicznego Uniwersytetu w Iwanowie. Za zasługi dla Politechniki Krakowskiej Profesor Aleksiej M. Kutiepow w 1995 r. został wyróżniony Złotym Jubileuszowym Medalem z okazji 50-lecia PK, a w 2000 r. uzyskał Złotą Odznakę PK.

Dobrze znana jest Jego współpraca z młodymi naukowcami, przybywającymi do Jego laboratoriów w Moskwie z innych krajów, w tym także z Polski. Profesor wypromował 29 doktorów nauk technicznych, był recenzentem kilkunastu prac habilitacyjnych i kilkudziesięciu doktorskich. Czterech Jego uczniów uzyskało tytuły profesorskie.

Profesor jest zadeklarowanym polonofilem i wielkim miłośnikiem Krakowa. Z naszą Uczelnią związany jest od 1991 r. Z Jego inicjatywy rozpoczęły się wspólne konferencje naukowe „Theoretical and Experimental Backgrounds of Development of New High Performing Chemical Technologies and Equipment” organizowane na przemian w Polsce i Rosji. Konferencje te mają charakter międzynarodowy. Biorą w nich udział Polacy, Rosjanie, Czesi i Niemcy. Wymiernymi efektami przeszło dziesięcioletniej współpracy z Profesorem są między innymi:

- trzy ukończone przewody habilitacyjne naszych pracowników, w których dwukrotnie Profesor uczestniczył jako recenzent rozprawy i dorobku oraz jedna praca doktorska realizowana obecnie w Moskiewskim Uniwersytecie Inżynierii i Ekologii w ramach programu UNESCO;
 - liczne recenzje prac publikowanych przez naszych pracowników w rosyjskich czasopiśmie naukowych oraz prezentowanych na konferencjach i sympozjach;
 - udział profesorów Politechniki Krakowskiej w rosyjskich organizacjach naukowych oraz komitetach naukowych konferencji i sympozjów organizowanych w Rosji;
 - udział pracowników Politechniki Krakowskiej w realizacji programu rządowego Federacji Rosyjskiej dotyczącego opracowania technologii i instalacji do syntezy metanolu na drodze utleniania gazów odlotowych z zakładów petrochemicznych;
 - podpisanie umowy o współpracy naukowej między Politechniką Krakowską oraz Moskiewskim Uniwersytecie Inżynierii i Ekologii, w ramach której realizowane są badania z zakresu hydrodynamiki oraz wymiany ciepła i masy, owocujące wspólnymi publikacjami i opracowaniami.
- Mamy nadzieję, że współpraca z Profesorem A. Kutiepowem nadal będzie rozwijana z korzyścią dla obydwu Uczelni.

Władysław Muszyński

POLITECHNIKA KRAKOWSKA im. T. KOŚCIUSZKI KALENDARIUM TWORZENIA UCZELNI

1833 – przerwanie trwającej od dwóch wieków linii rozwojowej nauk technicznych, wiążących je z Uniwersytetem.

1834 – utworzenie Instytutu Technicznego jako samodzielnej szkoły technicznej o charakterze nieakademickim.

1846 – przekształcenie Instytutu w szkołę prywatną spowodowane przyłączeniem Krakowa do państwa austriackiego.

1854 – krakowski Instytut zostaje przekształcony w Akademię Techniczną z zachowaniem polskiego charakteru szkoły.

1878 – krakowska Akademia Techniczna staje się Instytutem Techniczno-Przemysłowym, następnie w 1885 r. – Akademią Przemysłowo-Techniczną, przemianowaną w 1888 r. na Wyższą Szkołę Przemysłową typu średniego bez praw akademickich.

1919 – utworzenie Akademii Górniczej w Krakowie, przemianowanej w roku 1949 na Akademię Górniczo-Hutniczą.

1922 – utworzenie Katedry Budownictwa i Inżynierii w Akademii Górniczej oraz powołanie profesora I. Stella-Sawickiego na kierownika tej placówki, która oferowała skąpe kształcenie inżynierskie w zakresie budownictwa na poziomie akademickim w Krakowie.

1926 – Szkole Przemysłowej odebrano tytuł „Wyższej” i zamieniono na Państwową Szkołę Przemysłową.

1945 – prof. I. Stella-Sawicki, uzyskawszy akceptację i poparcie prof. W. Goetla rektora Akademii Górniczej w Krakowie, przedłożył projekt wstępny powołania Politechniki w Krakowie.

20 I 1945 – pełnomocnik rządu i minister oświaty dr Stanisław Skrzyszewski wyraża wstępnie zgodę na tworzenie struktury Politechniki w Krakowie.

1945 – utworzenie Komitetu Organizacyjnego Politechniki z przewodniczącym prof. I. Stella-Sawickim.

1945 – spośród młodzieży uczącej się podczas okupacji w Górniczo-Hutniczo-Mierniczej Szkole Technicznej w Krakowie samorzutnie wyłonił się kilkusobowy zespół z Tadeuszem Kantarkiem na czele. Młodzież ta odegrała dużą rolę w organizowaniu struktury Politechniki.

31 V 1945 – w auli Akademii Górniczej odbyła się pierwsza inauguracja roku akademickiego na organizowanej Politechnice w Krakowie.

1945 – utworzenie Politechniki Śląskiej dekretem Prezydium Krajowej Rady Narodowej. Dekret ten wszedł w życie 11 czerwca 1945 r., a na organizatora Politechniki Śląskiej powołano prof. mgr. inż. Władysława Kuczewskiego.

1945 – powołanie prof. I. Stella-Sawickiego na stanowisko p.o. prorektora Politechniki Śląskiej z tymczasową siedzibą w Krakowie.

1945 – kontynuowanie rozpoczętych studiów w ramach Politechniki w Krakowie jako studiów na Politechnice Śląskiej do czasu przeniesienia tej uczelni do stałego usytuowania w Gliwicach.

1945 – kontynuowanie pełnych zajęć dydaktycznych w ramach Politechniki w Krakowie przy akceptacji Ministerstwa Oświaty po przeniesieniu się Politechniki Śląskiej do Gliwic.

1946 – utworzenie Wydziałów Architektury, Inżynierii i Komunikacji przy Akademii Górniczej w Krakowie dekretem z dnia 19 listopada 1946 r. (Dziennik Ustaw RP Nr 8).

1947 – utworzenie katedr na Wydziałach Architektury, Inżynierii i Komunikacji zgodnie z rozporządzeniem ministra oświaty z dnia 31 stycznia 1947 r., ogłoszonym w „Dzienniku Urzędowym Ministerstwa Oświaty” (Nr 8, poz. 161, z dnia 23 sierpnia 1947 r.) z mocą obowiązującą od dnia 1 kwietnia 1945 r.

1953 – wprowadzenie zmian organizacyjnych na Wydziałach Inżynierii i Komunikacji zarządzeniem Ministerstwa Szkolnictwa Wyższego z dnia 21 sierpnia 1953 r. W miejsce Wydziału Inżynierii utworzono: Wydział Budownictwa Lądowego oraz Wydział Budownictwa Wodnego, a Wydział Komunikacji przekształcono w Wydział Mechaniczny.

1954 – utworzenie Politechniki Krakowskiej uchwałą Rady Ministrów nr 409, ogłoszoną w „Monitorze Polskim” (nr A-68, poz. 854, z dnia 21 lipca 1954 r.). PK miała cztery wydziały: Architektury, Budownictwa Lądowego, Budownictwa Wodnego i Mechaniczny.

1957 – utworzenie Komitetu Organizacyjnego, który doprowadził w 1958 r. do powołania Stowarzyszenia Wychowanków PK.

1966 – utworzenie Wydziału Chemicznego Politechniki Krakowskiej zarządzeniem ministra szkolnictwa wyższego z dnia 6 kwietnia 1966 r. jako piątego wydziału tej uczelni.

1975 – utworzenie Wydziału Transportu na Politechnice Krakowskiej zarządzeniem ministra nauki, szkolnictwa wyższego i techniki z dnia 18 września 1975 r. jako szóstego wydziału tej uczelni.

1988 – przekształcenie Wydziału Transportu w Wydział Inżynierii Transportowej i Elektrycznej.

1991 – przekształcenie Wydziału Inżynierii Transportowej i Elektrycznej w Wydział Inżynierii Elektrycznej.

1999 – utworzenie Wydziału Fizyki Technicznej i Modelowania Komputerowego jako siódmego wydziału Uczelni.

7 czerwca – 3 lipca

07.06. – warsztaty komputerowe „Serwis CORDIS – jako źródło informacji o projektach, badaniach i technologiach”, zorganizowane przez Regionalny Punkt Kontaktowy, działający przy Centrum Transferu Technologii PK. Drugie warsztaty poświęcone temu zagadnieniu odbyły się **14.06.**

7.06. – uroczyste zakończenie sezonu sportowego, zorganizowane przez Klub Uczelniany AZS w CSiR PK.

12.06. – uroczysta promocja doktorów i doktorów habilitowanych. Promocję otrzymało 6 doktorów habilitowanych i 31 doktorów.

14.06. – podpisano porozumienie o współpracy naukowo-technicznej pomiędzy Krupp Gesellschaft für Technik z siedzibą w Essen, Krupp GFT Polska Sp. z o.o. a PK. Porozumienie dotyczy współpracy w dziedzinie transportu szynowego, realizacji zadań technicznych i naukowo-badawczych w zakresie prac bieżących wykonywanych przez Krupp GFT Polska Sp. z o.o., kreowania nowych rozwiązań technicznych, strategii prowadzenia badań oraz wdrażania ich wyników.

14.06. – wręczenie dyplomów ukończenia studium podyplomowego „ISO 9000” prowadzonego przez Centrum Szkolenia i Organizacji Systemów Jakości PK.

15.06. – spotkanie kierownictwa uczelni z uczestnikami i sympatykami 10 wypraw naukowo-dydaktycznych na obiekty mostowe Europy.

15.06. – otwarcie nowej Galerii PK „Kotłownia”. Wernisaż wystawy fotografii prof. K. Flaga i J. Zycha pt. „Byliśmy w Arkadii”.

17.06. – rozstrzygnięcie konkursu studenckiego „Architektura betonowa – gra brył elementarnych – dom w krajobrazie” zorganizowanego przez Wydział Architektury PK i Polski Cement Sp. z o.o. (str. 9).

17-21.06. – konferencja „Korozja 2002” zorganizowana przez Akademię Górniczo-Hutniczą oraz przez Politechnikę Krakowską.

20-23.06. – rektor PK prof. K. Flaga oraz rektor elekt prof. M. Chrzanowski wzięli udział w posiedzeniu Kolegium Rektorów Polskich Uczelni Technicznych, zorganizowanym w Świnoujściu przez Politechnikę Szczecińską i WSM w Szczecinie.

W trakcie posiedzenia:

- przekazano informację o aktualnej sytuacji KBN i Ministerstwa Nauki (referował minister M. Bartosik),
- poinformowano o działalności KRASP,
- dyskutowano nt. raportu NIK dotyczącego kontroli szkół wyższych oraz działań KRASP i KRPUT w tym zakresie,
- przyjęto uchwały o dalszych działaniach w sprawie konsorcjum „Wirtualny uniwersytet” (nauczanie na odległość),
- poinformowano o działalności KAUT,
- przygotowano uchwały w sprawie wyższego szkolnictwa morskiego w Polsce.

Dokonano także wyboru przewodniczącego KRASP na następną kadencję. Został nim prof. dr hab. J. Dembczyński z Politechniki Poznańskiej.

22.06. – spotkanie informacyjno-szkoleniowe dotyczące zasad administrowania projektem w instytucji i rozliczania kosztów w 5. Programie Ramowym oraz dofinansowania z KBN w ramach SPUB-M. Szkolenie zorganizował Regionalny Punkt Kontaktowy działający przy Centrum Transferu Technologii PK.

24.06. – ostatnie w kadencji spotkanie rektora PK z Konwentem Seniorów PK.

24.06. – wręczenie dyplomów ukończenia studiów podyplomowych „Edukacja ekonomiczna – przedsiębiorczość” prowadzonych przez Centrum Pedagogiki i Psychologii PK.

24.06. – wernisaż wystawy – konkursu prac studenckich wykonanych w ramach międzynarodowych warsztatów studenckich „TU Delft – FH Münster – PK Kraków” pod hasłem „Adolf Szyszko-Bohusz przeszłość – przyszłość”. Wernisaż, zorganizowany przez Instytut Projektowania Architektonicznego WA PK, odbył się w Domu Plastyków przy ul. Łobzowskiej w Krakowie (str. 10).

25.06. – prof. Wiktor Zin otrzymał „Dyplom uznania za wybitne zasługi w promowaniu architektury jako sztuki i wieloletniej edukacji społeczeństwa w dziedzinie architektury”, przyznany przez Kongres Architektów Polskich – Wrocław 2002.

25.06. – na PK w związku z zakończeniem kolejnej edycji polsko-amerykańskiej Szkoły Biznesu (działa od 7 lat na WM PK) gościli przedstawiciele Central Connecticut State University (CCSU). Uczestnikom VII i VIII edycji Szkoły Biznesu wręczono certyfikaty CCSU i PK oraz dyplomy ukończenia studiów podyplomowych.

25.06. – na PK odbyło się posiedzenie Zespołu Problemów Komunikacyjnych Komisji Budownictwa PAN Oddział Kraków, poświęcone problemom projektowo-wykonawczym budowy południowego obejścia autostradowego Krakowa.

26.06. – uroczyste posiedzenie Senatu Akademickiego PK, w czasie którego nadano tytuł doktora *honoris causa* PK prof. A. M. Kutiepowowi, członkowi rzeczywistemu Rosyjskiej Akademii Nauk, członkowi Prezydium RAN i profesorowi Moskiewskiego Państwowego Uniwersytetu Inżynierii Środowiska (str. 7).

28-29.06. – rektor PK prof. K. Flaga i rektor elekt prof. M. Chrzanowski uczestniczyli w posiedzeniu Konferencji Rektorów Akademickich Szkół Polskich, które odbyło się w Wyższej Szkole Marynarki Wojennej w Gdyni. W części plenarnej posiedzenia przyjęto sprawozdanie z działalności KRASP w kadencji 1999-2002 i wybrano przewodniczącego oraz wiceprzewodniczących KRASP na następną kadencję.

Część programowa dotyczyła:

- nowelizacji prawa o szkolnictwie wyższym,
- zmian w ustawach o finansach publicznych i zamówieniach publicznych,
- projektu zmian w systemie organizacji i finansowania badań naukowych,
- kształcenia nauczycieli,
- zasad rozdziału środków finansowych między uczelnie publiczne,
- promocji idei integracji europejskiej.

Przedłożono także uchwały w sprawach:

- jubileuszu 300-lecia Uniwersytetu Wrocławskiego,
 - polityki państwa związanej ze sprawami morza,
 - poparcia dla inicjatywy budowy pomnika St. Staszica.
- 2.07.** – spotkanie kierownictwa uczelni ze studentami z Moskiewskiego Państwowego Uniwersytetu Inżynierii Środowiska.

Ponadto:

Na stanowisko profesora zwyczajnego PK mianowani zostali:

- prof. dr hab. inż. Zbigniew ŻUREK z Wydziału Inżynierii i Technologii Chemicznej,
- prof. dr hab. inż. arch. Wacław SERUGA z Wydziału Architektury.

Stopień naukowy doktora otrzymali:

- mgr inż. Wioletta TOMASZEWSKA-GÓRECKA, absolwentka studiów doktoranckich na Wydziale Mechanicznym PK,
- mgr inż. Szymon KUZIO z Przedsiębiorstwa Techniczno-Handlowego „ENVITECH” w Dąbrowie Tarnowskiej,
- mgr inż. Stanisław KREINICH, asystent w Instytucie Technologii Maszyn i Automatyzacji Produkcji Wydziału Mechanicznego PK.

Dom Studencki nr 4 PK otrzymał I nagrodę w Ogólnopolskim Konkursie „Studenckie cztery kąty”, przyznaną przez Parlament Studentów RP.

Opracowała Teresa Marszałik

KONFERENCJE, SEMINARIA...

STUDENCI W ZAJEZNII

W Muzeum Inżynierii Miejskiej **10 czerwca br.** odbyła się wystawa prac studentów I roku architektury, którzy zaprezentowali projekty zagospodarowania dawnej zajezdni tramwajowej przy ul. św. Wawrzyńca. Studenci I roku mają zajęcia z przedmiotu projektowanie wstępne architektoniczno-urbanistyczne, a że Instytut Architektury Krajobrazu współpracuje z muzeum, więc w ramach zajęć opracowano temat zagospodarowania zajezdni jako przestrzeni ekspozycyjnej i rekreacyjnej.

Fot. J. Zych

Różnorodność proponowanych rozwiązań była bardzo duża, a najciekawsze prace zaprezentowano na wystawie w Muzeum Inżynierii Miejskiej. Ich autorzy zostali zaproszeni do współpracy przy tworzeniu koncepcji urządzenia terenów muzealnych, która ma być ukończona z początkiem 2003 r. Architektoniczny projekt PK przekazuje muzeum nieodpłatnie, a prawa autorskie należąć będą do studentów oraz prowadzących zajęcia. (eb)

DOM Z BETONU

Instytut Projektowania Architektonicznego i firma „Polski Cement” Sp. z o.o. to organizatorzy studenckiego konkursu „Architektura betonowa – dom jednorodzinny w krajobrazie”, którego wyniki ogłoszono **17 czerwca br.** W konkursie uczestniczyło 90 studentów II r., a projekty przygotowano w ramach ćwiczeń z projektowania architektury mieszkaniowej.

„Beton, niedawno jeszcze kojarzony z budownictwem ciężkim i zimnym, wcale taki nie musi być. Daje on podobne możliwości koncepcyjne jak cegła i drewno, a przedstawione projekty jasno pokazują, że zastosowanie betonu do budowy domów oraz innych obiektów może ograniczyć jedynie wyobraźnia” – powiedział na zakończenie konkursu dr inż. Jan Deja, prezes „Polskiego Cementu”.

Fot. J. Zych

Chyba rzeczywiście w betonie jest coś dziwnego, bo- wiem cztery równorzędne nagrody otrzymały panie: Mar- ta Gierczyńska, Katarzyna Horaczek, Jadwiga Pamuła

oraz Paulina Sadowska, a inicjatorką konkursu jest również kobieta – prof. Maria Misiągiewicz, dyrektor Instytutu Projektowania Architektonicznego. (eb)

XXIII KONGRES TECHNIKÓW POLSKICH

18 czerwca br. podczas Międzynarodowych Targów Poznańskich zakończono, trwający od grudnia ubiegłego roku, XXIII Kongres Techników Polskich, nad którym honorowy patronat sprawował prezydent RP Aleksander Kwaśniewski. Komitet Honorowy kongresu tworzyli profesorowie z USA i Kanady, m.in. prof. Andrzej Nowak z Michigan University – Honorowy Profesor PK, prof. Andrzej Targowski z Western Michigan University, mgr inż. Ryszard Ciskowski, mgr inż. Janusz Zastocki i mgr inż. Andrzej Drzewiecki; z Polski – rektor PK prof. Kazimierz Flaga i prof. Zbigniew Piasek z PK.

Podczas Kongresu prof. Zbigniew Piasek, przewodniczący Naukowej Rady Techniki przy Światowej Radzie Badań nad Polonią, mówił m.in. o działalności inżynierów i techników w nowym mileniu: „*Przedmiotem działalności ŚRBnP jest m.in. ocena dziedzictwa technicznego Polonii i w konsekwencji ustalenie możliwości wkładu Polonii w rozwój Polski. Obecnie stowarzyszenia inżynierów polskich w USA, Kanadzie, Wielkiej Brytanii i innych krajach świata nawiązują wzajemną współpracę. ŚRBnP włącza się w ten nurt. W szczególności Naukowa Rada Techniki, którą kieruję, opracowuje metody ułatwiające proces transferu technologii zagranicznych do Polski. Przedstawiciele polonijnych środowisk technicznych z racji wykonywanych zawodów oraz własnych osiągnięć mają znaczące kontakty w większości dziedzin nauki i techniki. Mogą i chcą pełnić rolę ambasadorów polskiej techniki, a ŚRBnP konsekwentnie ich wspiera.*”

Prof. Andrzej Targowski, prezydent Światowej Rady Badań nad Polonią w wystąpieniu „Polska cywilizacja na rozstajach w XXI wieku” powiedział: „*Kończący swe obrady XXIII Kongres Techników Polskich pozostawia po sobie bogaty dorobek intelektualny polskiej myśli strategicznej w dziedzinie techniki. Wynika z niego głęboka troska o los Polski, która w wyniku transformacji ustrojowej utraciła większość przemysłu i rolnictwa oraz weszła w okres wielkiego bezrobocia.*”

Być może widzimy z dala lepiej i mniej jesteśmy uwarunkowani wewnętrzną polityką, jak Wy, drodzy Koledzy i Koleżanki. Stąd powiedzmy wyraźnie, że polska cywilizacja po raz kolejny jest na rozstajach, tym razem z winy ekonomistów, którzy przedwcześnie zastosowali model gospodarki zbyt liberalnej, zanim zostały uporządkowane sprawy repywatyzacyjne”.

Jako rozwiązanie wskazał: odbudowę rodzimego przemysłu i rzemiosła, opartych na małych i średnich przedsiębiorstwach (MŚP), co wiąże się ze zmianą ustawy o pracy, podatkach, clach itp.; utworzenie polskiego banku wspierającego MŚP, tak by obcy kapitał nie spowalniał odradzania się polskiej konkurencji oraz utrzymanie strategicznych, państwowych placówek badawczo-rozwojowych w przemyśle zbrojeniowym, elektroniczno-informa-

tycznym, medycynie i innych. Dzięki temu znajdą zatrudnienie elity inżynierskie, a rząd odzyska instrumenty oddziaływania na gospodarkę, które utracił.

Zbigniew Piasek

MIĘDZYNARODOWY KONKURS-WARSZTATY „ADOLF SZYSZKO-BOHUSZ, PRZESZŁOŚĆ I PRZYSZŁOŚĆ”

Już po raz szósty, a po raz drugi w Krakowie, odbyły się międzynarodowe, zainicjowane w 1997 r. przez prof. Herberta Böhlera (dziekan Wydziału Architektury w FH Münster; Honorowy Profesor PK), warsztaty-konkurs. Ideą przewodnią było przekształcanie przestrzenne obiektów modernistycznych, których autorami są wybitni architekci europejscy i poszukiwanie dla tych dzieł architektury nowej formuły użytkowej stosownej do nowych czasów.

Warsztaty organizowane są cyklicznie. Biorą w nich udział studenci i profesorowie Wydziałów Architektury z TU Delft, FH Münster i PK w Krakowie. Odbywały się już dwukrotnie we Frankfurcie nad Menem i w Delft (Rotterdamie) oraz w 1999 r. w Krakowie. W tym roku znowu obowiązek zorganizowania warsztatów przypadł Katedrze Architektury Użyteczności Publicznej Instytutu Projektowania Architektonicznego PK. Tematem warsztatów była modernizacja, rozbudowa budynku „Domu Plastyków” przy ul. Łobzowskiej w Krakowie oraz przekształcenie przestrzenne jego otoczenia.

W dniach 11-12 marca br. odbyło się w auli PAN w Krakowie seminarium międzynarodowe, otwierające warsztaty, w których uczestniczyło ok. 150 studentów (w tym 80 z Holandii i 30 z Niemiec).

Organizatorami warsztatów-konkursu byli: prof. Wojciech Buliński, dr Piotr Gajewski, dr Wiesław Michałek. Brali w nich udział studenci IV roku, którzy wykonali w grupie prof. W. Bulińskiego projekty kursowe z przedmiotu projektowanie architektoniczne obiektów użyteczności publicznej.

24 czerwca br. w sali wystawowej Domu Plastyka zorganizowano uroczysty wernisaż, prezentujący efekty twórcze trzymiesięcznych warsztatów, w których m.in.

Laureaci na tle swoich projektów

Fot. J. Zych

wzięli udział rektor PK prof. K. Flaga oraz dziekan WA prof. W. Seruga.

Międzynarodowe Jury przyznało 6 zwycięzcom konkursu medale okolicznościowe, zaprojektowane i zafundowane przez prof. Stefana Dousę.

Fot. J. Zych

Laureatami konkursu zostali studenci: Mauvice van Hooijdonk i Aatke van Dijk oraz Antonio Correia i Laja Moleira z TU Delft, Ingo Brinkman i Steffen Riegas oraz Ellen Krampe i Kathring Stang z FH Münster, zaś z Wydziału Architektury w Krakowie – Wojciech Kufel i Sławomir Janas. Ponadto nominacje do nagrody uzyskali Dominik Przygodzki i Maciej Rydz.

Wojciech Buliński

DAWNA „HAMOWNIA”

Przekazany do użytku **3 lipca br.** nowy obiekt Wydziału Mechanicznego ma długą historię. Jego budowę rozpoczęto w 1974 r. – był przeznaczony na hamownię, w której miało się znaleźć 36 stanowisk hamowniczych. Do 1990 r., przy dwukrotnym wstrzymaniu budowy, wykonano stan surowy zamknięty. Kolejny etap rozpoczął się w 1996 r., kiedy to opracowano nowy projekt obiektu. Zmiany profilu działalności Wydziału Mechanicznego,

Fot. J. Zych

a także zapotrzebowanie na nowoczesne kierunki kształcenia spowodowały potrzebę modernizacji obiektu.

Nowo oddany budynek ma dwie kondygnacje, jego kubatura wynosi 22 500 m sześciennych, a powierzchnia użytkowa 4560 m kwadratowych. Jedną trzecią budynku zajmuje Laboratorium Silników Instytutu Pojazdów Samochodowych i Silników Spalinowych, którego ukończenie przewidziane jest na 2003 r. Pozostała część budynku będzie miała wielorakie zastosowanie. Na parterze znajdują się pomieszczenia biblioteki (filia Biblioteki Głównej) z dwoma skomputeryzowanymi czytelniami i magazynem książek. Będzie tu również audytoryjna sala wykładowa, mogąca pomieścić 180 osób, a także pomieszczenia Centrum Zaawansowanych Technologii. Piętro – to pracownie komputerowe i sale dydaktyczne Centrum Systemów Informacyjnych, w których wiedzę będą nabywać studenci wszystkich wydziałów PK. Cały budynek jest klimatyzowany oraz przystosowany dla osób niepełnosprawnych.

Powstanie tego obiektu to ogromny wysiłek władz uczelni i Wydziału Mechanicznego. Do roku 2000 obiekt był finansowany wyłącznie ze środków MEN, natomiast od 2001 r. realizacja była finansowana głównie ze środków własnych uczelni (77 proc. całkowitych kosztów). W bieżącym roku na potrzebne 4,7 mln zł uczelnia z MENiS otrzymała jedynie 1,6 mln – reszta będzie musiała być dofinansowana ze środków własnych.

Stojący od ponad 20 lat i niszczący budynek stał się obiektem, którego może nam pozazdrościć wiele uczelni. Nie należy się więc dziwić, że pierwsze „zajęcia” rozpoczęły się w nim w nietypowy sposób, a mianowicie w sali audytoryjnej odbyło się posiedzenie Senatu PK.

A że staropolska gościnność prof. Stanisława Michalowskiego, dziekana Wydziału Mechanicznego, jest ogólnie znana, obrady toczyły się nie tylko w roboczej, ale i przyjemnej atmosferze... (eb)

WORLD RESEARCH COUNCIL ON POLES ABROAD

10 lipca br. prof. Zbigniew Piasek otrzymał nominację na redaktora naczelnego wydawnictw WRConPA na Stany Zjednoczone Ameryki Północnej i Polskę. W wydawnictwach tych ukazują się m.in. publikacje dotyczące współczesnych problemów techniki światowej. Prof. Zbigniew Piasek w strukturach WRConPA od kilku lat pełni funkcję przewodniczącego Rady Techniki. (eb)

CENTRUM PO REMONCIE

14 sierpnia br. uroczystie oddano do użytku wyremontowane Międzynarodowe Centrum Kształcenia i Studiów Urbanistycznych. W odremontowanym budynku oddano wyposażone w kabiny dla tłumaczy i klimatyzację audytorium na 60 osób. Na piętrze, oprócz sal dydaktycznych, powstała pracownia informatyczna z dostępem do Internetu. Remont był znacznie szerszy niż

przewidywano. Oprócz wymiany okien i podłogi okazało się, że trzeba także wymienić instalację wodną i ciepłą; uporządkowano także teren wokół budynku. Centrum przygotowuje młodzież z całego niemal świata do studiów, głównie politechnicznych (w ciągu 17 lat istnienia ukończyło je ponad 500 osób z kilkudziesięciu krajów). Podczas uroczystości odnowionego budynku rektor PK prof. Kazimierz Flaga powiedział m.in.: „Absolwenci tego Centrum to przyszli ambasadorowie naszego kraju na świecie i uznani specjaliści w swoich dziedzinach. Naszym zadaniem jest zagwarantować im jak najlepsze warunki kształcenia”.

Fot. J. Zych

Podczas remontu nie ograniczono się wyłącznie do prac remontowo-budowlanych. Powstało też i coś „dla ducha”. Na ścianie półpiętra dr Andrzej Hrabiec namalował „Drzewo architektury”, ukazujące 40 najwybitniejszych budowli świata. „To dzieło ma pobudzać wyobraźnię i kształtować osobowość przebywających tu ludzi. Ma mówić o związkach kulturowych poszczególnych części świata” – powiedział prof. Stanisław Juchnowicz, pomysłodawca, założyciel i dyrektor Centrum. (eb)

„POLIBUDA” NA JUBILEUSZ

Historia Ośrodka Żeglarskiego w Żywcu sięga 1969 r., kiedy to kierownik Studium Wychowania Fizycznego PK Józef Danilczyk zaproponował panu prof. Zbigniewowi Skapskiemu, kierownikowi praktyk geodezyjnych, aby studenci, którzy odbywali wakacyjne praktyki w Żywcu, spędzali wolny czas, uczestnicząc w zajęciach sportów wodnych (żeglarstwo, kajakarstwo, doskonalenie pływania). Studenci propozycję chętnie przyjęli. Jezioro Żywieckie – sztuczny zbiornik wodny – został oddany do eksploatacji na przełomie roku 1966 i 1967 i do 1969 r. pozostawał terenem mało znanym. Zatem studenci PK byli pierwszą, zorganizowaną grupą, która korzystała z tego akwenu. Odpowiedzialnym za zajęcia rekreacyjno-sportowe od samego początku był mgr Zbigniew Kucia, obecny dyrektor CSiR (posiada uprawnienia związane

ze sportami wodnymi). Ciągły rozwój i bogata oferta żeglarska pozwoliły ośrodkowi PK na stałe wpisać się w krajobraz Żywiecczyny.

Rozgrywane nieprzerwanie od 1977 r. w ośrodku żeglarskim Regaty o Puchar JM Rektora PK na Jeziorze Żywieckim w klasie łodzi Omega i łodzi kabinowych są wizytówką żeglarskiej bazy PK. Już po raz dwudziesty piąty w ostatnią sobotę lipca do przystani przy Lasku św. Wita zacumowały dziesiątki łodzi. Pogoda na jubileuszowe regaty była przecudna.

Dzień wcześniej w ośrodkowej zatoce świętowano chrzest nowej łodzi regatowej „Polibuda”, ufundowanej przez rektora prof. Kazimierza Flagę. Matka chrzestna Maria Flaga, rozbijając butlę szampana o kadłub nowej uczelnianej „łajby”, życzyła jej i załodze sukcesów na wodach nie tylko Żywiecczyny, a XXV Jubileuszowe Regaty były ku temu doskonałą okazją, aby sprawdzić szybkość „nowej perelki”. Wszyscy liczyli na dobry występ uczelnianej łódki, bo załoga składała się z wytrawnych „wilków morskich”: Krzysztofa Korepty, Macieja Ziobronia i Kazimierza Homy.

Po czterech biegach nastąpiło rozstrzygnięcie w klasie OMEGA, łodzi kabinowych oraz rozegranej poza konkursem niezwykle emocjonującej klasie 730. Podczas uroczystości zakończenia regat dyrektor CSiR Zbigniew Kucia podziękował rektorowi PK prof. K. Fladze w imieniu całego uczelnianego środowiska sportowego – KU AZS PK oraz CSiR – za pomoc i wsparcie w czasie rektorskiej kadencji 1996-2002, a także właścicielom firmy FAKRO Krystynie i Ryszardowi Florkom za pomoc w minionym roku akademickim. Później wspólne grillowanie i łyk złocistego napoju wprawiły wszystkich w doskonały humor.

WYNIKI:

Klasa OMEGA

1. BB 23 (R. Siudy, M. Kliś, Ł. Malczek)
2. TECHMEX (M. Gaszczyk, M. Maksymowicz, R. Zajac)
3. BB 461 (A. Moroński, A. Kliś, M. Cipala)
4. POLIBUDA (K. Korepta, M. Ziobroń, K. Homa)

Klasa łodzi kabinowych

1. AS MADIX (sternik W. Ramenda)
2. BB-447 (sternik S. Kasprzycki)
3. ORKAN (sternik S. Gryga)
- ...
5. FAKRO (sternik A. Kubiec)

Klasa 730

1. POL 4488 (sternik J. Glinkowski)
2. BB-5 (sternik S. Szymik)

Organizatorzy jubileuszowych regat pragną serdecznie podziękować za pomoc przy organizacji władzom Żywca, a także władzom samorządowym Żywiecczyny oraz firmom: FAKRO, A. BACHLEDA SPORT, SKOBUD oraz BESKIDZKIEJ TELEWIZJI KABLOWEJ BESTKABEL.

Dariusz Pyko

Wybrała i przygotowała do druku Elżbieta Barowa

WŁADZE REKTORSKIE

KADENCJA 2002 – 2005

Prof. zw. dr hab. inż. MARCIN CHRZANOWSKI **Rektor Politechniki Krakowskiej**

Prof. zw. dr hab. inż. Marcin Chrzanowski pracuje na Politechnice Krakowskiej od 1964 r. Przeszedł wszystkie szczeble awansu nauczyciela akademickiego: doktor – 1969 r., doktor habilitowany – 1973 r., docent – 1974 r., profesor tytularny – 1988 r., profesor zwyczajny – 1993 r. W roku 1985 został odznaczony Złotym Krzyżem Zasługi.

Prowadzi systematyczną, wyróżniającą się działalność naukową w dziedzinie trwałości materiałów i konstrukcji. Na jego dorobek składa się wiele publikacji w czasopismach o zasięgu międzynarodowym. Od lat bierze udział w konferencjach o znaczeniu ogólnosiwiatowym (np. systematycznie uczestniczy w cyklicznych konferencjach Structural Mechanics in Reactor Technology). W roku 1989 był organizatorem Europejskiej Konferencji Mechaniki EUROMECH 251.

W ramach Programu Badań Podstawowych kieruje grantami — w latach 1991-1993 i 1994-1996 prowadził dwa granty KBN. Na uwagę zasługują jego liczne kontakty międzynarodowe, m.in. z Chalmers Tekniska Högskola (Göteborg, Szwecja, 1973/74) i Rensselaer Polytechnic Institute (Troy, NY, USA 1987/88), gdzie pracował jako *visiting professor*. Jest członkiem zagranicznym Royal Academy of Arts and Sciences w Göteborgu w Szwecji, członkiem Komisji Mechaniki Krakowskiego Oddziału PAN i Międzysekcyjnego Zespołu Zmęczenia i Mechaniki Pękania Materiałów i Konstrukcji Komitetu Budowy Maszyn PAN. Wypromował 5 doktorów.

Od roku 1990 aktywnie zajmuje się zagadnieniami komputerowego wspomagania nauczania — opracował systemy wspomagające nauczanie, a w roku 1997 był współorganizatorem międzynarodowej konferencji Computer Aided Engineering Education. W latach 1990-1996 był uczelnianym koordynatorem Programu TEMPUS, ponadto uczestniczył w pracach związanych z projektem nr 1087-90, a następnie kierował projektem nr 8098-94 FRAMEC (Fracture Mechanics in Engineering Education), w którym brały udział wybitne autorytety z dziedziny mechaniki z 6 krajów Unii Europejskiej. Reprezentował Polskę na konferencjach europejskich Programu TEMPUS jako ekspert Biura Krajowego tego programu. Był inicjatorem wprowadzenia na Politechnice Krakowskiej międzywydziałowego kierunku studiów *informatyka*.

W latach 1981-1987 pełnił funkcję prodziekana Wydziału Inżynierii Lądowej, a od 1996 do 2002 roku był prorektorem Politechniki Krakowskiej ds. rozwoju uczelni i współpracy z zagranicą. Na tym stanowisku przyczynił się do powstania nowego wydziału Politechniki Krakowskiej — Wydziału Fizyki Technicznej i Modelowania Komputerowego. Dbając o stały rozwój kadry profesorskiej, co stanowi jeden z warunków autonomii Uczelni, promował także młodych pracowników nauki m.in. poprzez zniesienie limitów poszczególnych stanowisk i równoczesne podnoszenie wymogów merytorycznych. Zainicjował szeroką współpracę Uczelni z partnerami zagranicznymi — w okresie kiedy pełnił funkcję prorektora, podpisano 12 umów o współpracy, uczelnia uzyskała akredytację edukacyjnych organizacji europejskich, a w 2000 r. między Politechniką Krakowską i Technische Universität Berlin została podpisana umowa o podwójnym dyplomowaniu.

Od roku 1996 był również pełnomocnikiem rektora ds. informatyzacji uczelni. Promował rozwój sieci komputerowych tak w zakresie sprzętowym, jak i oprogramowania (rozszerzenie systemu HMS zapewniającego jednolitą obsługę administracyjną i dydaktyczną uczelni). Powołał stanowisko głównego informatyka, dzięki czemu dalszy rozwój uczelni w tej dziedzinie nabrał cech działalności systematycznej i planowej.

Zainteresowania pozazawodowe: muzyka i literatura.

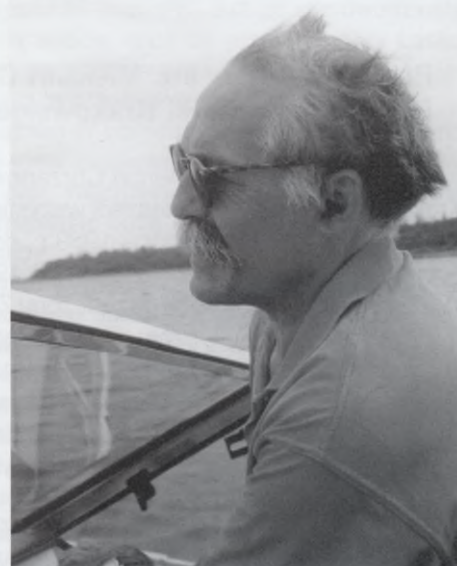
Fot. J. Zych

Prof. dr hab. inż. arch. ALEKSANDER BÖHM
Prorektor ds. ogólnych

Absolwent PK – 1967 r. Pracuje w Instytucie Architektury Krajobrazu Wydziału Architektury. Doktor nauk technicznych – 1974 r., doktor habilitowany – 1984 r., tytuł naukowy profesora – 2000 r.

Zainteresowania naukowe: architektura, urbanistyka, planowanie przestrzenne, architektura krajobrazu. Autor ponad 100 publikacji oraz kilkudziesięciu realizacji architektonicznych i projektów urbanistycznych. Doprowadził do powstania nowego kierunku studiów magisterskich na WA PK – architektura krajobrazu. Wiceprzewodniczący Komitetu Urbanistyki i Architektury PAN, rzeczoznawca Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego, członek komitetu sterującego ECLAS (European Committee of Landscape Architecture Schools). Praca za granicą: M-Design – Halifax, University of Baghdad, Fachhochschule Münster, International City Managers Association – Washington.

Zainteresowania pozazawodowe: zimą – góry, latem – jeziora, poza tym muzyka klasyczna, nowości wydawnicze, grafika współczesna.

Fot. arch.

Prof. dr hab. inż. KAZIMIERZ FURTAK
Prorektor ds. rozwoju

Absolwent PK – 1973 r. Pracuje w Katedrze Budowy Mostów i Tuneli Instytutu Materiałów i Konstrukcji Budowlanych Wydziału Inżynierii Lądowej. Doktor nauk technicznych – 1979 r., doktor habilitowany – 1987 r., tytuł naukowy profesora – 1999 r.

Zainteresowania naukowe: obiekty mostowe oraz konstrukcje betonowe i zespolone, a także zastosowania strukturalnej teorii betonu w konstrukcjach żelbetowych i sprężonych, zmęczenie betonu i żelbetu, trwałość mostów betonowych i stalowych, konstrukcje stalowo-betonowe.

Autor i współautor około 200 publikacji krajowych i zagranicznych. Autor i współautor 3 książek (w tym jednej w druku za granicą) oraz 3 podręczników. Wypromował około 50 inżynierów i magistrów inżynierów. Autor lub współautor około 140 opracowań dla gospodarki, około 70 zrealizowanych projektów nowych oraz wzmocnień i modernizacji istniejących obiektów mostowych (miedzy innymi druga w Polsce realizacja wzmocnienia za pomocą taśm z włókien węglowych). Laureat m.in. Nagrody im. Stefana Bryły. Członek Komisji Budownictwa OK PAN, członek Sekcji Konstrukcji Betonowych oraz Sekcji Transportu KILiW PAN, wiceprzewodniczący Związku Mostowców RP.

Zainteresowania pozazawodowe: najpierw sport (wicemistrz akademicki Polski w skoku w dal i trójskoku), a obecnie rekreacja, turystyka samochodowa oraz problematyka pierwszych lat chrześcijaństwa.

Fot. J. Zych

Prof. dr hab. inż. JÓZEF GAWLIK **Prorektor ds. nauki**

Absolwent PK – 1972 r. Pracuje w Instytucie Technologii Maszyn i Automatyzacji Produkcji Wydziału Mechanicznego PK. Doktor nauk technicznych – 1977 r., doktor habilitowany – 1989 r., tytuł naukowy profesora – 1999 r.

Zainteresowania naukowe: zagadnienia podwyższenia trwałości i niezawodności narzędzi, diagnostyki i nadzorowania stanu systemów obróbkowych, organizacji i zarządzania przedsiębiorstw, systemów jakości. Autor lub współautor 180 publikacji krajowych i zagranicznych, współautor 1 monografii i czterech skryptów, podręcznika akademickiego. Wypromował około 100 inżynierów i magistrów inżynierów, jest opiekunem kierunku studiów zarządzanie i inżynieria produkcji. Jest członkiem Sekcji Podstaw Technologii oraz Sekcji Metrologii i Aparatury Diagnostycznej Komitetu Budowy Maszyn PAN, Międzynarodowego Komitetu DAAM w Austrii, międzynarodowego stowarzyszenia NC Gesellschaft „Anwendung Neuer Technologien” w Niemczech, członkiem Akademii Inżynierskiej w Polsce.

Zainteresowania pozazawodowe: w okresie letnim turystyka, w zimie – narty; teatr – szczególnie opera, muzyka i taniec; literatura z zakresu psychologii wychowawczej i społecznej oraz kierowania zespołami.

Fot. arch.

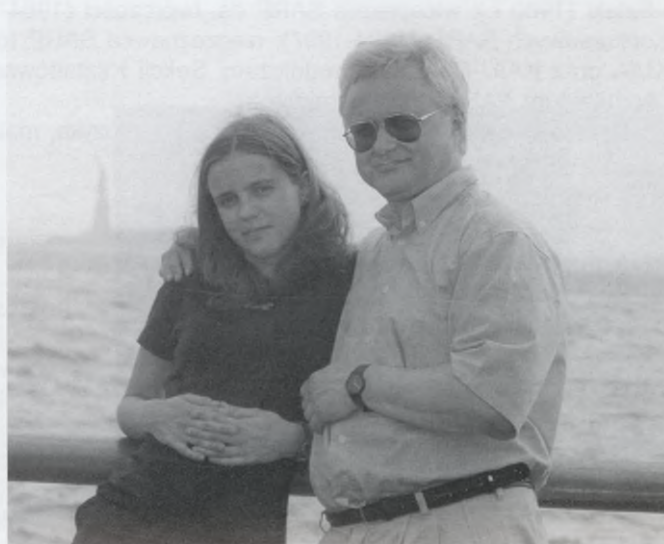
Dr hab. inż. JAN KAZIOR, prof. PK **Prorektor ds. dydaktyki**

Absolwent AGH – 1975 r. Od 1976 r. pracuje w Instytucie Materiałoznawstwa i Technologii Metali Wydziału Mechanicznego PK. Doktor nauk technicznych – 1984 r., doktor habilitowany – 1994 r.

Zainteresowania naukowe: teoretyczne i technologiczne zagadnienia metalurgii proszków, aktywowane spiekanie w obecności fazy ciekłej proszków metalicznych, obróbka powierzchniowa spiekanych elementów konstrukcyjnych. Autor lub współautor około 80 publikacji naukowych, w większości w recenzowanych czasopiśmie anglojęzycznych. Zapraszany z wykładami w j. angielskim do Włoch (1996 r.), Francji (1999 r.), IPPT PAN – Warszawa (2001 r.), a w roku 2003 – do Hiszpanii. Od wielu lat bardzo ścisła współpraca z prof. Alberto Molinarim z Uniwersytetu Trento we Włoszech w zakresie spiekanych austenitycznych stali nierdzewnych.

Jest członkiem założycielem Polskiego Towarzystwa Materiałoznawczego, członkiem Sekcji Komitetu Nauki o Materiałach PAN i ponadto American Powder Metallurgy Institute, European Powder Metallurgy Association.

Zainteresowania pozazawodowe: sport (narciarstwo i pływanie), turystyka, muzyka, fotografia.

Fot. arch.

WŁADZE DZIEKAŃSKIE

Fot. arch.

Prof. zw. dr hab. inż. arch. WACŁAW SERUGA **Dziekan Wydziału Architektury**

Absolwent PK – 1967 r. Obecnie kierownik Katedry Kształtowania Środowiska Mieszkaniowego Instytutu Projektowania Urbanistycznego.

Doktor nauk technicznych – 1974 r., doktor habilitowany – 1986 r., stanowisko profesora PK – 1991 r., tytuł naukowy profesora nauk technicznych – 2000 r., stanowisko profesora zwyczajnego – 2002 r.

Prodziekan ds. dydaktyki Wydziału Architektury (1990-1993), dyrektor Instytutu Projektowania Urbanistycznego (1994-1999), dziekan Wydziału Architektury (1999-2002).

Zainteresowania naukowe: architektura i urbanistyka, projektowanie urbanistyczno-architektoniczne zespołów mieszkaniowych i obiektów użyteczności publicznej, modernizacja istniejących struktur miejskich, kształtowanie śródmieść i centrów miejskich.

Autor i współautor 138 prac naukowo-badawczych w dziedzinie urbanistyki i architektury, w tym 120 prac opublikowanych.

Autor i współautor 181 projektów urbanistyczno-architektonicznych i realizacji m.in. zespołów mieszkaniowych przy ul. Wesele, Radzikowskiego, Armii Krajowej, Odlewniczej, Lea, Łazy, Sucheja, Szablowskiego, Dobrego Pasterza w Krakowie oraz w Tarnowie (osiedle Błonie); obiektów sakralnych: kościół pw. św. Wojciecha przy ul. Wesele w Krakowie, kościół pw. Matki Bożej Śnieżnej w Tokarni, kościół pw. św. Stanisława w Siedliszowicach k. Dąbrowy Tarnowskiej, a także zespołu szkół w Skawinie. Laureat 35 ogólnopolskich konkursów SARP i TUP, w tym 22 nagród i 13 wyróżnień. Autor i współautor 44 wystaw autorskich z zakresu urbanistyki i architektury.

Krakowska Honorowa Nagroda SARP za twórczość architektoniczną (1987 r.); Status Twórcy Ministra Kultury i Sztuki (1980 r.); wiceprezes SARP ds. twórczości (1984-1988); przewodniczący Prezydium Kolegium Sędziów Konkursowych SARP (1994-1997); rzeczoznawca SARP (od 1980 r.); członek MKUiA i WKUiA Kraków, członek KUiA oraz KAIU PAN, przewodniczący Sekcji Kształtowania Środowiska Mieszkaniowego Komisji Urbanistyki i Architektury PAN Oddział Kraków.

Zainteresowania pozazawodowe: fotografika, muzyka, malarstwo, narciarstwo, sporty rowerowe, ogrodnictwo.

Prof. dr hab. BOHDAN KOZARZEWSKI **Dziekan Wydziału Fizyki Technicznej** **i Modelowania Komputerowego**

Absolwent Wydziału Matematyki, Fizyki i Chemii UJ – 1961 r.

Doktor nauk matematyczno-fizycznych – 1965 r., doktor habilitowany – 1975 r., tytuł naukowy profesora – 1989 r.

Na Politechnice Krakowskiej pracuje od 1981 r. na stanowisku kierownika Zakładu Fizyki Ciała Stałego. Od 1999 do 2002 r. sprawował funkcję dziekana Wydziału Fizyki Technicznej i Modelowania Komputerowego, w 2002 r. został ponownie wybrany na dziekana (kadencja 2002-2005).

Zainteresowania naukowe: wczesne – teoria grawitacji i kosmologia; późniejsze – magnetyczne i magnetoplastyczne właściwości materiałów; obecnie – chaotyczna ewolucja układów nieliniowych. Autor i współautor ok. 50 publikacji, promotor 8 rozpraw doktorskich.

Zainteresowania pozazawodowe: pływak i cyklista.

Fot. J. Zych

Dr hab. inż. ADAM STANISŁAW JAGIEŁŁO, prof. PK
Dziekan Wydziału Inżynierii Elektrycznej
i Komputerowej

Absolwent Wydziału Elektrotechniki, Automatyki, Informatyki i Elektroniki AGH – 1970 r. Na Politechnice Krakowskiej pracuje od 1992 r. Do wyboru na stanowisko dziekana na kadencję 2002-2005 – kierownik Zakładu Maszyn Elektrycznych w Instytucie Elektromechanicznych Przemian Energii (1992-1993), dyrektor Instytutu Elektromechanicznych Przemian Energii (1993-1999), dziekan Wydziału Inżynierii Elektrycznej i Komputerowej (1999-2002).

Doktor nauk technicznych – 1976 r., doktor habilitowany – 1987 r., profesor nadzwyczajny PK – 1992 r. Członek Sekcji Trakcji Komitetu Elektrotechniki PAN, wiceprzewodniczący Zarządu Krakowskiego Oddziału Polskiego Towarzystwa Elektrotechniki Teoretycznej i Stosowanej, członek rzeczywisty Towarzystwa Inżynierów Elektryków Rosyjskiej Akademii Nauk oraz wielu komitetów naukowych konferencji międzynarodowych i krajowych.

Zainteresowania naukowe: teoretyczne podstawy elektromechanicznego przetwarzania energii, maszyny elektryczne i układy wielomaszynowe, współpraca maszyn elektrycznych z układami energoelektronicznymi, systemy elektromechaniczne, inżynieria materiałów ferromagnetycznych. Autor i współautor ponad 60 publikacji naukowych, w tym książki pt. „Przekształcenia niecałkowalne w teorii maszyn elektrycznych” (PWN, Warszawa), trzech patentów oraz kilkudziesięciu prac dla gospodarki.

Zainteresowania pozazawodowe: historia Polski, heraldyka, archeologia śródziemnomorska, muzyka symfoniczna i operowa.

Fot. J. Zych

Prof. zw. dr hab. inż. ZBIGNIEW ŻUREK
Dziekan Wydziału Inżynierii
i Technologii Chemicznej

Absolwent Wydziału Chemicznego PG – 1969 r. Pracę na Politechnice Krakowskiej rozpoczął w 1970 r. jako asystent stażysta, następnie przeszedł wszystkie szczeble kariery naukowej.

Doktor nauk chemicznych – 1977 r., doktor habilitowany – 1991 r., profesor nadzwyczajny PK – 1994, tytuł naukowy profesora – 1998 r., profesor zwyczajny – 2002 r.

Dyrektor Instytutu Chemii i Technologii Nieorganicznej PK (1992-2002).

Zainteresowania naukowe: fizyko-chemia ciała stałego, inżynieria materiałowa, procesy korozji wysokotemperaturowej – utlenianie, siarkowanie oraz nawęglanie metali i ich stopów. Badanie współczynników dyfuzji siarki w siarczach oraz jej rola w wysokotemperaturowych procesach korozyjnych. Badania powłok ceramicznych nakładanych metodami PVD oraz APS (Air Plasma Spray) i HVOF (High Velocity Oxy Fuel). Badania zachowania się powłok metalicznych i lakierniczych w środowisku korozji elektrochemicznej. Autor i współautor 141 prac oraz 60 opracowań dla przemysłu (ekspertyzy, opinie, umowy oraz projekty KBN). Członek Europejskiej Federacji Korozji, Polskiego Towarzystwa Metaloznawczego, Członek Sekcji TO8C KBN oraz SITH – rzeczoznawca.

Zainteresowania pozazawodowe: turystyka wysokogórska, taternictwo, narciarstwo.

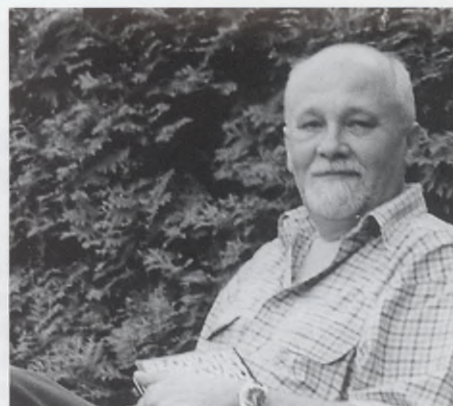
Fot. J. Zych

Prof. dr hab. inż. JACEK ŚLIWIŃSKI
Dziekan Wydziału Inżynierii Lądowej

Absolwent Wydziału Budownictwa PK – 1969 r. Doktor nauk technicznych – 1977 r., doktor habilitowany – 1983 r., stanowisko profesora nadzwyczajnego PK – 1992 r., profesor tytularny – 2002 r. Obecnie kierownik Katedry Materiałów Budowlanych i Ochrony Budowli w Instytucie Materiałów i Konstrukcji Budowlanych. Zastępca dyrektora tegoż Instytutu (1990-1993), prodziekan Wydziału Inżynierii Lądowej (1993-1999). W latach 1984-1990 docent w Institut d'Enseignement Supérieur en Génie Civil Uniwersytetu w Tizi-Ouzou (Algieria). Członek Komitetu Inżynierii Lądowej i Wodnej PAN, wiceprzewodniczący Sekcji Materiałów Budowlanych KILiW PAN, członek Komisji Budownictwa Krakowskiego Oddziału PAN. Członek Kolegium Redakcyjnego czasopisma „Cement-Wapno-Beton”. Rzeczoznawca Stowarzyszenia Inżynierów i Techników Przemysłu Materiałów Budowlanych.

Zainteresowania naukowe: inżynieria i technologia materiałów budowlanych; technologia betonu; nowoczesne kompozyty z matrycą cementową; metodyka badań specjalnych cech materiałów budowlanych; trwałość materiałów budowlanych; materiały do napraw elementów betonowych. Autor lub współautor ponad 90 publikacji naukowych i naukowo-technicznych, w tym trzech książek – podręczników akademickich lub poradników.

Zainteresowania pozazawodowe: muzyka klasyczna, kuchnie świata.

Fot. arch.

Fot. J. Zych

Dr hab. inż. KRZYSZTOF KNAPIK, prof. PK
Dziekan Wydziału Inżynierii Środowiska

Absolwent Wydziału Budownictwa Wodnego PK – 1965 r. W tym samym roku rozpoczął pracę na Wydziale Budownictwa Wodnego, obecnie pracuje w Katedrze Zaopatrzenia w Wodę i Usuwania Ścieków w Instytucie Zaopatrzenia w Wodę i Ochrony Środowiska. Dyrektor Instytutu w latach 1991-1997, 2000-2002.

Doktor nauk technicznych – 1979 r., doktor habilitowany – 1990 r., profesor nadzwyczajny PK – 1993 r.

Zainteresowania naukowe: zastosowania metod i technik komputerowych w inżynierii środowiska, modelowanie dużych systemów wodociągowych, niezawodność systemów wodociągowo-kanalizacyjnych, projektowanie i eksploatacja systemów zaopatrzenia w wodę. Autor około 70 publikacji.

Zainteresowania pozazawodowe: kiedyś sport (podnoszenie ciężarów), obecnie muzyka poważna i folkowa, prace działkowo-domowo-budowlane.

Prof. dr hab. inż. STANISŁAW MICHAŁOWSKI
Dziekan Wydziału Mechanicznego

Absolwent PK – 1967 r. Na Politechnice Krakowskiej pracuje od 1969 r.; obecnie jest kierownikiem Zakładu Teorii Mechanizmów i Manipulatorów w Instytucie Maszyn Roboczych.

Doktor nauk technicznych – 1977 r., doktor habilitowany – 1994 r., stanowisko profesora nadzwyczajnego – 1996 r., tytuł naukowy profesora – 2001 r. Prodziekan Wydziału Mechanicznego w latach 1996-1999, dziekan Wydziału Mechanicznego w latach 1999-2002.

Zainteresowania naukowe: mechanika teoretyczna i techniczna, dynamika maszyn ze szczególnym uwzględnieniem drgań oraz ich wpływu na człowieka, pomiary i analiza drgań, wibroizolacja – aktywne układy redukcji drgań, wibroakustyczna diagnostyka maszyn, dynamika ustrojów nośnych maszyn dźwigowych, optymalizacja układów dynamicznych w maszynach roboczych ciężkich w ujęciu deterministycznym i stochastycznym. Autor ok. 100 publikacji.

Zainteresowania pozazawodowe: turystyka – szczególnie górską, działka – kwiaty i krzewy ozdobne, I program PR, majsterkowanie.

Fot. J. Zych

NOMINACJE PROFESORSKIE

MIANOWANI NA STANOWISKO PROFESORA ZWYCZAJNEGO

Fot. J. Zych

Prof. zw. dr hab. inż. arch. WACŁAW SERUGA

urodził się w Bochni w 1943 r. I Liceum Ogólnokształcące im. Bartłomieja Nowodworskiego w Krakowie ukończył w 1961 r. W latach 1961-1967 studiował na Wydziale Architektury Politechniki Krakowskiej, gdzie obronił pracę dyplomową i otrzymał tytuł magistra inżyniera architekta. W 1974 r. uzyskał stopień naukowy doktora nauk technicznych, a w 1986 r. – stopień naukowy doktora habilitowanego nauk technicznych w specjalności architektura budynków mieszkalnych i społeczno-usługowych. W 1988 r. został docentem, a w 1991 r. – profesorem Politechniki Krakowskiej. W 2000 r. otrzymał tytuł naukowy profesora, a w 2002 r. został mianowany na stanowisko profesora zwyczajnego.

Profesor Wacław Seruga kieruje Katedrą Kształtowania Środowiska Mieszkaniowego Instytutu Projektowania Urbanistycznego. W latach 1994-1999 pełnił funkcję dyrektora Instytutu Projektowania Urbanistycznego, a w latach 1990-1993 prodziekana ds. dydaktyki Wydziału Architektury PK. Od 1999 r. jest dziekanem Wydziału Architektury PK.

Członek wielu stowarzyszeń naukowych i twórczych: Sekcji Architektury Komitetu Architektury i Urbanistyki PAN, Komisji Urbanistyki i Architektury PAN Oddział Kraków – przewodniczący Sekcji Kształtowania Środowiska Mieszkaniowego, członek TUP i SARP. W latach 1984-1988 pełnił funkcję wiceprezesa Stowarzyszenia Architektów Polskich ds. twórczości (Oddział Kraków), a w latach 1994-1997 przewodniczącego Prezydium Kolegium Sędziów Konkursowych. Jest rzeczoznawcą Stowarzyszenia Architektów Polskich, a także członkiem Wojewódzkiej Komisji Urbanistyki i Architektury oraz Miejskiej Komisji Urbanistyki i Architektury w Krakowie. Członek Rady Konserwatorskiej przy wojewodzie małopolskim (od 2000 r.), członek Społecznego Komitetu Odnowy Zabytków Krakowa (od 2001 r.), członek Ogólnopolskiego Kolegium Dziekanów Wydziałów Architektury (od 1999 r.), przewodniczący Ogólnopolskiej Grupy Ekspertów Komisji Akredytacyjnej Uczelni Technicznych na kierunku architektura i urbanistyka (od 2001 r.).

W uznaniu osiągnięć twórczych w dziedzinie architektury i urbanistyki minister kultury i sztuki nadał mu w 1980 r. status twórcy, a w 1987 r. profesor Wacław Seruga otrzymał Krakowską Honorową Nagrodę SARP za twórczość architektoniczną.

Profesor Wacław Seruga jest laureatem 35 konkursów urbanistyczno-architektonicznych SARP i TUP, w tym 22 nagrodzonych i 13 wyróżnionych, a także autorem i współautorem 44 wystaw autorskich z zakresu twórczości architektoniczno-urbanistycznej. Pełnił funkcję jurora w 36 konkursach urbanistyczno-architektonicznych oraz Biennale Architektury. Był współorganizatorem i sędzią I Biennale Architektury w Krakowie (1985 r.) oraz II, V, VI, VII i VIII Międzynarodowego Biennale Architektury w Krakowie (1987, 1993, 1996, 1998 i 2000 r.).

Uprawnienia budowlane w specjalności architektonicznej uzyskał w 1974 r., a konserwatorskie w 1997 r.

Od 1967 roku naucza urbanistyki i architektury na wszystkich latach studiów Wydziału Architektury PK. Jest promotorem ponad 120 prac magisterskich, z których dwie otrzymały Nagrodę Miasta Krakowa (1981 i 1990 r.), a jedna Nagrodę ZG Stowarzyszenia Konserwatorów Zabytków za najlepszy dyplom w Polsce w 2000 roku. Jest promotorem ośmiu zakończonych przewodów doktorskich (w tym dwóch obronionych z wyróżnieniem; 1997 r. i 1999 r.).

Zainteresowania naukowe to przede wszystkim architektura i urbanistyka, kształtowanie środowiska mieszkaniowego, projektowanie urbanistyczno-architektoniczne zespołów mieszkaniowych i obiektów użyteczności publicznej, modernizacja istniejących struktur miejskich, kształtowanie śródmieść i centrów miejskich. Profesor Wacław Seruga jest autorem i współautorem 138 prac naukowo-badawczych w dziedzinie urbanistyki i architektury, w tym 120 prac opublikowanych. Uczestniczył w 70 ogólnopolskich i międzynarodowych konferencjach naukowych, seminariach i konwersatoriach dotyczących problematyki urbanistyczno-architektonicznej.

Za swoje osiągnięcia dydaktyczne, naukowe i twórcze otrzymał indywidualną Nagrodę Ministra Edukacji Narodowej (1988), zespołową Nagrodę I stopnia Ministra Edukacji Narodowej (2001), Nagrodę Ministra Gospodarki Terenowej i Ochrony Środowiska (1973) oraz dwie Nagrody Centralnego Związku Spółdzielczego Budownictwa Mieszkaniowego za projekt osiedla zabudowy jednorodzinnej „Podlesie” w Krakowie (1977) i za projekt osiedla zabudowy jednorodzinnej na Plebańskiej Górze w Myślenicach (1980). Wielokrotnie był wyróżniany Nagrodami Rektora PK za osiągnięcia w pracy naukowo-dydaktycznej. Otrzymał również Medal Komisji Edukacji Narodowej (1999 r.), Złotą Odznakę za zasługi dla Ziemi Krakowskiej (1988 r.), Brązowy i Złoty Krzyż Zasługi (1977 i 1989 r.) oraz Złotą i Honorową Odznakę Politechniki Krakowskiej (2000 i 1979 r.).

Profesor Wacław Seruga jest autorem i współautorem około 181 projektów urbanistyczno-architektonicznych, w tym wielu zrealizowanych; między innymi zespołów mieszkaniowych w rejonie ulic: Wesele, Radzikowskiego, Armii Krajowej, Odlewniczej, Lea, Łazy, Suche, Szablowskiego, Dobrego Pasterza, Brązowniczej w Krakowie oraz w Tarnowie (osiedle Błonie); obiektów sakralnych między innymi kościoł pw. św. Wojciecha przy ul. Wesele w Krakowie, kościół pw. św. Stanisława w Siedliszowicach k. Dąbrowy Tarnowskiej, kościół pw. Matki Bożej Snieżnej w Tokarni; a także zespołu szkół w Skawinie.

Zainteresowania pozazawodowe: fotografia, muzyka, malarstwo, narciarstwo, sporty rowerowe, ogrodnictwo.

Prof. zw. dr hab. inż. ZBIGNIEW ŻUREK

Urodził się 22 września 1946 r. w Krakowie Balicach. Studiował na Wydziale Chemicznym Politechniki Gdańskiej (1964-1969), tam uzyskał tytuł magistra inżyniera chemii. Stopnie naukowe doktora nauk chemicznych (1977 r.) i doktora habilitowanego nauk technicznych (1991 r.) nadała mu Rada Wydziału Inżynierii Materiałowej i Ceramiki AGH. Od 1970 r. pracuje na Politechnice Krakowskiej, kolejno na stanowiskach: asystenta stażysty, asystenta, starszego asystenta, adiunkta, adiunkta z habilitacją, a od 1994 r. profesora Politechniki Krakowskiej na Wydziale Inżynierii i Technologii Chemicznej. W roku 1998 prezydent RP nadał mu tytuł profesora nauk technicznych.

W 1979 r. rozpoczął dwuletni staż naukowy w Instytucie Metaloznawstwa i Obróbki Ciepłej na Wydziale Metalurgii Akademii Górniczo-Hutniczej. W 1981 r. rozpoczął 18-miesięczne stypendium rządu Republiki Federalnej Niemiec w Kernforschungszentrum w Karlsruhe. W trakcie stypendium brał udział w pracach programu badawczego, prowadzonego przez prof. Leistikow (tzw. „Projekt Nuklear Sicherheit”), zajmował się badaniami utleniania wysokotemperaturowego stali ferrytycznych w parze wodnej.

Jest autorem i współautorem 144 prac, w tym 55 oryginalnych artykułów opublikowanych w czasopismach krajowych (23) i zagranicznych (32), 87 prac opublikowanych w materiałach konferencyjnych: krajowych (33) i zagranicznych (54), 2 monografie: krajowa (1) i zagraniczna – rozdział (1), podręcznik akademicki (1). Jest współautorem 4 patentów. W ramach współpracy z przemysłem wydał 57 ekspertyz i opinii.

Uczestniczył w wielu międzynarodowych zjazdach i kongresach naukowych, wygłaszając referaty na zaproszenie organizatorów. Trzykrotnie brał udział w prestiżowej konferencji „Gordon Research Conference” – Corrosion Dry. Uczestniczył w International Congress Corrosion. Bierze udział w posiedzeniach Advisory Committee (upoważnienie od stałych polskich członków, tj. prof. Juchniewicz i prof. Mrowec).

Jest członkiem Europejskiej Federacji Korozji oraz Polskiego Towarzystwa Metaloznawczego.

Od początku swej działalności naukowej specjalizuje się w dziedzinie fizyko-chemii ciała stałego, szczególnie w zakresie reakcji wysokotemperaturowych ciała stałe – gaz. We wcześniejszych pracach koncentrował się na zagadnieniu zjawisk w fazie metalicznej, zachodzących podczas wysokotemperaturowego siarkowania stopów dwuskładnikowych typu Cu-Zn. Zwrócił uwagę na powstawanie wtrąceń metalicznych w wewnętrznej warstwie zgorzeli, wyjaśniając mechanizm ich tworzenia oraz miejsce powstawania. Były to jedne z najtrudniejszych badań, gdyż dotyczyły obszaru zaledwie paru mikronów w przypowierzchniowym obszarze rdzenia metalicznego. Profesor Zbigniew Żurek jako jeden z pierwszych wykorzystał TEM oraz spektroskopię Mössbauera do badań przypowierzchniowego obszaru rdzenia metalicznego. Inne badania dotyczyły procesów stabilizacji tlenu cyrkonu pierwiastkami ziem rzadkich odzyskanych z fosfogipsu odpadu przy produkcji kwasu fosforowego z apatytu.

Współpracując z prof. Gilewicz-Wolter (AGH) wyznaczyli współczynniki dyfuzji niklu i siarki w siarczku β -Ni₃S₂ metodą radiometryczną. Za osiągnięcie profesora Zbigniewa Żurka należy uznać wyjaśnienie mechanizmu utleniania metali grup przejściowych w atmosferze SO₂. Na podstawie rozważań termodynamicznych i kinetycznych reakcji utleniania tych metali dowiedziono, które reakcje są odpowiedzialne za tworzenie się cienkiej warstwy siarczku zidentyfikowanego na granicy rozdziału zgorzelina – rdzeń.

Wyróżnieniem dla profesora Zbigniewa Żurka jest udział w międzynarodowym projekcie badawczym w ramach programu „COPERNICUS”. W 1998 r. był jednym z kierowników tematu „Technological improvement of hot corrosion resistance of thermally sprayed: HVOF bond and APS ceramic modified layer of TBC coatings” (COST 522).

Był opiekunem grup studenckich oraz opiekunem 28 prac magisterskich i 4 prac inżynierskich. Promotor 4 prac doktorskich (trzech ukończonych, jedna na ukończeniu).

Od roku 1992 jest dyrektorem Instytutu Chemii i Technologii Nieorganicznej, a także kierownikiem Laboratorium Badań Korozyjnych, które uznano za jedno z najbardziej aktywnych w kraju. W latach 1993-1996 był członkiem Senackiej Komisji ds. Gospodarki, Budżetu i Finansów, a od 1996 r. jej przewodniczącym. Funkcję przewodniczącego tej Komisji pełnił jedną kadencję. W latach 1993-1996 był członkiem Rady Naukowej Środowiskowego Laboratorium Analiz Fizykochemicznych i Badań Strukturalnych przy Uniwersytecie Jagiellońskim. Był konsultantem naukowym w Hucie Baildon oraz jest rzeczoznawcą w SITPH.

Ośmiokrotnie nagradzany przez JM Rektora nagrodami za pracę naukowo-badawczą, trzy razy otrzymał nagrodę za działalność dydaktyczną. Został odznaczony Honorową Odznaką PK, w 1993 r. Złotym Krzyżem Zasługi, a w 2001 r. Złotą Odznaką PK.

DOKTORZY HABILITOWANI

Dr hab. ZDZISŁAWA TOŁŁOCZKO

Wydział Architektury

Absolwentka Wydziału Filozoficzno-Historycznego Uniwersytetu Jagiellońskiego. Tytuł zawodowy magistra historii sztuki uzyskała na podstawie pracy pt. „Flora muralis rzeźby gotyckiej kamiennej w Małopolsce” (opiekun — prof. zw. dr hab. Lech Kalinowski). Doktoryzowała się na Wydziale Architektury Politechniki Krakowskiej na podstawie rozprawy „Collegium Kolłataja w Krakowie. Problemy historyczne, artystyczne i konserwatorskie” (promotor — prof. zw. dr hab. inż. arch. Wiktor Zin), uzyskując w 1989 r. stopień naukowy doktora nauk technicznych w zakresie historii architektury. Ukończyła również Podyplomowe Studium Konserwacji Zabytków Architektury i Urbanistyki PK. Obecnie jest zatrudniona na stanowisku adiunkta naukowo-dydaktycznego w Katedrze Historii Architektury, Urbanistyki i Sztuki Powszechnej Instytutu Historii Architektury i Konserwacji Zabytków WA PK. Prowadzi wykłady i ćwiczenia z zakresu historii sztuki, kultury i estetyki dla studentów V roku WA PK. W latach 1992-1997 pełniła obowiązki zastępcy dyrektora Instytutu ds. naukowo-badawczych oraz sekretarza naukowego Podyplomowego Studium Konserwacji Zabytków Architektury i Urbanistyki.

Jest autorką ponad 70 artykułów, studiów, rozpraw i recenzji (niektóre wspólnie z mężem dr. Tomaszem Tołłoczko, byłym adiunktem w Instytucie Ekonomii, Socjologii i Filozofii PK), w tym 5 książek naukowych: „Wybrane problemy współczesnej estetyki architektonicznej”, wyd. PK, Kraków 1995; „W kręgu architektury Art Déco”, wyd. PAN, Kraków 1997; „W kręgu architektury konstruktywistycznej, neokonstruktywistycznej i dekonstruktywistycznej”, wyd. PAN, Kraków 1999; „In horto latericio. Rozprawy z dziejów architektonicznych szkół: amsterdamskiej i hamburskiej”, wyd. DWN i PAN, Kraków 2000; jest współredaktorką (wraz z prof. dr. hab. inż. arch. Kazimierzem Kuśnierzem) książki pt. „Studia z historii architektury i urbanistyki poświęcone profesorowi Józefowi Tomaszowi Frazikowi”, wyd. PK, Kraków 1999.

Jest członkiem Stowarzyszenia Historyków Sztuki, Stowarzyszenia Konserwatorów Zabytków, European Association of Architectural Education w Delft, Society of Architectural Historians w Chicago.

Rozprawa habilitacyjna — „Architectura perennis. Szkice z historii nieawangardowej architektury nowoczesnej pierwszej połowy XX wieku (ekspresjonizm — Art Déco — neoklasycyzm)”, wyd. DWN i PAN, Kraków 1999. Kolokwium habilitacyjne — 23.01.2002, zatwierdzenie — 27.05.2002.

Dr hab. inż. KRZYSZTOF STYPUŁA

Wydział Inżynierii Lądowej

Urodzony w Krakowie 20 marca 1948 r. Matura w III LO im. J. Kochanowskiego w Krakowie w 1966 r. Ukończył z wyróżnieniem studia magisterskie na Wydziale Leśnym Wyższej Szkoły Rolniczej w Krakowie (1966-1971; specjalność: inżynieria leśna). W latach 1971-1974 pracuje w Instytucie Użytkowania Lasu i Inżynierii Leśnej Akademii Rolniczej w Krakowie, gdzie organizuje i kieruje laboratorium mechaniki gruntów i gruntoznawstwa drogowego oraz wydaje skrypt z tego zakresu. Równolegle (1969-1974) studiuje na Wydziale Budownictwa Lądowego PK (specjalność: teoria konstrukcji). Praca dyplomowa pod kierunkiem prof. dr. hab. inż. G. Szefera pt. „Konsolidacja warstwy sprężystej w jednoosiowym stanie odkształcenia”, wyróżniona w konkursie im. prof. I. Stella-Sawickiego. W 1974 r. podejmuje pracę w Instytucie Mechaniki Budowli PK, w kierowanej przez prof. dr. hab. inż. R. Ciesielskiego Katedrze Statyki i Dynamiki Budowli. W 1981 r. broni pracę doktorską pt. „Badania propagacji w podłożu gruntowym oraz przekazywania się na budynki drgań wywołanych wbijaniem pali fundamentowych” (promotor — prof. dr. hab. inż. E. Maciąg). Od 1995 r. pełni funkcję zastępcy dyrektora IMB ds. badań naukowych i współpracy z przemysłem.

Zajmuje się badaniami z dziedziny statyki i dynamiki budowli, dynamiki gruntów oraz ochrony środowiska przed wibracjami, ze szczególnym uwzględnieniem wpływów sejsmicznych i parasejsmicznych na budynki i ludzi w nich przebywających. Jest autorem lub współautorem 2 monografii, 12 artykułów w czasopismach naukowych i zawodowych oraz 58 publikacji w materiałach konferencji naukowych krajowych i zagranicznych; współautorem 2 norm (PN-85/B-02170 i PN-88/B-02171), 1 patentu (warstwowa przegroda wibroizolacyjna w gruncie) oraz ok. 80 prac naukowo-badawczych (w tym: 3 problemy węzłowe, 1 resortowy, 4 granty KBN, cykl prac dotyczących drgań wywołanych budową i eksploatacją warszawskiego metra, obliczenia wpływów sejsmicznych do projektu metra w Algierze). Za prace naukowe uzyskał Nagrodę Sekretarza Naukowego PAN (1982), 2 zespołowe Nagrody Ministra NSZWiT (1980, 1984), 2 zespołowe Nagrody Ministra GPIB (1990, 1996), kilka Nagród Rektora PK. Członek Komisji Budownictwa Oddziału Krakowskiego PAN, działu społecznie w PZITB — w obecnej kadencji wybrany na przewodniczącego Komisji Nauki Oddz. Krakowskiego PZITB.

Rozprawa habilitacyjna: „Drgania mechaniczne wywołane eksploatacją metra płytkiego i ich wpływ na budynki”, zatwierdzona 24.06.2002 r.

BIOMECHANIKA – WCZORAJ, DZIŚ I JUTRO (cz. II)

INŻYNIERIA MEDYCZNA I JEJ ZWIĄZEK Z BIOMECHANIKĄ

Cele i zadania inżynierii medycznej wynikają z jej związków z biomechaniką, zwłaszcza biomechaniką stosowaną. Jeśli przyjąć za Kotarbińskim, iż biomechanikę zalicza się do nauk „interesujących się działalnością człowieka” – stroną fizyczną, ściśle rzecz biorąc mechaniczną, wykonawczo-narzędziową – to związek ten staje się oczywisty.

W Polsce historia inżynierii medycznej sięga okresu międzywojennego, kiedy to w Instytucie Radowym w Warszawie, w Zakładzie Fizyki (1936 r.) rozpoczęto kursy szkoleniowe z zakresu fizyki medycznej i inżynierii biomedycznej [1]. Po wojnie w 1946 r. na Politechnice Warszawskiej – jako jednej z pierwszych uczelni na świecie (obok Uniwersytetu w Londynie) – utworzono nową specjalność – elektrotechnikę medyczną. W latach 70. wprowadzono przedmiot inżynierii biomedycznej na politechnikach w Gdańsku, Gliwicach i Wrocławiu, a w ostatnich latach na Politechnice Krakowskiej, Białostockiej i Łódzkiej. Za granicą praktycznie na każdym uniwersytecie technicznym funkcjonują kierunki lub specjalności inżynierii biomedycznej. W ramach Unii Europejskiej prowadzone są także specjalne kursy podyplomowe (dwusemestralne, np. Uniwersytet w Patros).

Celem kształcenia w zakresie inżynierii biomedycznej jest przygotowanie kadry do pracy w szpitalach i innych placówkach ochrony zdrowia oraz w instytutach naukowych, prowadzących badania biomedyczne. Uczelnie techniczne kształcą kadrę inżynierską dla szpitali i klinik. Jej zadaniem jest aplikacja nowoczesnych rozwiązań

konstrukcyjnych i technologicznych, zabezpieczanie serwisu aparatury, nadzór nad jej sprawnością i niezawodnością. Niestety, w Polsce mimo że na kilku uczelniach technicznych kształcą się studenci tej specjalności, zapotrzebowanie na takich pracowników jest niewielkie. Wynika to z przestarzałej struktury kadry w szpitalach i na klinikach.

Jeśli chodzi o współdziałanie przedstawicieli nauk technicznych i medycznych, można zaobserwować, że nowe pomysły i rozwiązania pojawiają się po obu stronach.

Inicjatywa pojawia się w środowisku medycznym i wiąże się z istniejącymi możliwościami technicznymi, a także ograniczeniami finansowymi. Z drugiej jednak strony w środowisku technicznym wciąż rodzą się nowe pomysły, rozwiązania techniczne i technologie, które przez środowisko medyczne mogą być zaadaptowane jako przydatne, potrzebne i co ważne – mieszczące się w kosztach.

PERSPEKTYWY NA PRZYSZŁOŚĆ

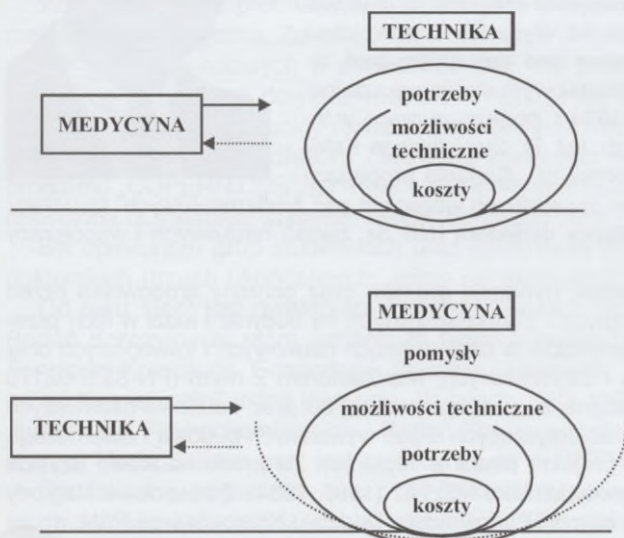
W przyszłości inżynieria medyczna stanie się integralną częścią systemu ochrony zdrowia, przyczyniając się do postępu w technikach diagnostyki, terapii i rehabilitacji.

Koszty przeznaczone na ochronę zdrowia w krajach rozwiniętych kształtują się w granicach od 10 do 11 procent produktu krajowego brutto, a w USA stanowią nawet kilkanaście procent. Polska zajmuje pod tym względem bardzo niską pozycję, m.in. za Czechami i Węgrami.

Czy inżynieria medyczna może wpłynąć na racjonalizację kosztów i zwiększenie efektywności działań służby zdrowia? Odpowiedź jest pozytywna; potwierdzają to liczne dowody [2],[3].

W XXI w. inżynieria medyczna będzie jedną z głównych metod badawczych w wysoko rozwiniętych krajach. Działania takie jak: wprowadzanie komputerowego systemu wspomagającego procedury chirurgiczne w klinikach, trójwymiarowe rekonstrukcje obrazów badanych obiektów, także prace nad konstrukcją miniinstrumentów będą kontynuowane. Rozwiną się także dziedziny jak robotyka i telechirurgia, popularne staną się mało inwazyjne zabiegi chirurgiczne, na przykład laparoscopia i inne. Można stwierdzić, posługując się myślą Wacława Sitkowskiego, że nie ma granic postępu, granic stosowania nowych technologii – tylko nasza świadomość jest granicą [1].

W przyszłości we wszystkich krajach służba zdrowia będzie poszukiwać sposobów na racjonalizację wydatków związanych ze świadczeniami zdrowotnymi. Już teraz pojawia się wiele propozycji, jak lepiej wykorzystać środki finansowe, struktury i potencjał ludzki, aby uniknąć drastycznych ograniczeń i pogorszenia jakości usług leczniczych (*rationalization but not rationing*).

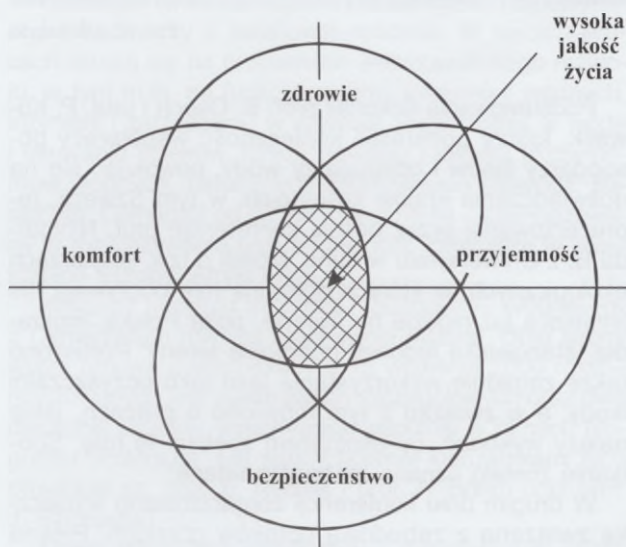

Rys. 1. Ścieżki inicjatyw i kryteria aplikacji technicznych rozwiązań w medycynie

Istnieje ogromna rozbieżność między olbrzymimi możliwościami współczesnej techniki, nowoczesnych technologii w medycynie a szansą szerszego ich wykorzystania w praktyce klinicznej. Poglębia ją ostra konkurencja producentów sprzętu i aparatury medycznej, którzy poszukują coraz nowszych, ale i kosztowniejszych rozwiązań, podczas gdy nakłady na ochronę zdrowia nie rosną. Niestety, wraz z drastycznym wzrostem kosztów leczenia ujawnia się zjawisko nierównego dostępu do zdobytych wiedzy i technik medycznych ludzi zamożnych i biednych.

Światowa Organizacja Zdrowia już w 1977 r. nakreśliła plan, który wyznaczał rządów państw, jako główny cel, osiągnięcie do roku 2000 takiego poziomu zdrowia, aby wszyscy ludzie mogli prowadzić życie wydajne ekonomicznie i społecznie. Dostrzegamy obecnie, jak mało realny był ówczesny program, jednakże nie istnieje alternatywa wobec konsekwentnej realizacji jego założeń. W tym programie jest także miejsce dla inżynierii medycznej.

Jakość życia jest według definicji Światowej Organizacji Zdrowia istotnym elementem zdrowia w ogóle, a w szczególności składa się na nią: zdrowie, bezpieczeństwo, a równocześnie komfort i przyjemność.

Rys. 2. Jakość życia – wypadkowa zdrowia, bezpieczeństwa, komfortu i przyjemności

AKTUALNE ZADANIA DLA ŚRODOWISKA KRAKOWSKIEGO

W środowisku krakowskim olbrzymi potencjał naukowy posiadają dwie uczelnie techniczne – AGH i Politechnika Krakowska oraz Collegium Medicum UJ. II Krakowskie Warsztaty Inżynierii Medycznej¹⁾ pokazały, iż siły naukowe są rozproszone, a prowadzone badania naukowe z zakresu inżynierii medycznej nie są skoordynowane. Należy zatem doprowadzić do integracji środowiska technicznego i medycznego i zadbać o nową formę spotkań,

innych niż organizowane co dwa lata, niezwykle zresztą cenne, warsztaty. Warto byłoby stworzyć środowiskowe Centrum Techniki i Technologii Medycznych, którego zadania polegałyby na:

- a) zintegrowaniu ośrodków i zespołów badawczych prowadzących badania z zakresu inżynierii medycznej,
- b) zachęcaniu do tworzenia interdyscyplinarnych zespołów badawczych,
- c) organizowaniu i prowadzeniu badań z zakresu najnowszych technik i technologii medycznych oraz wdrażania ich do szpitali i na klinikach,
- d) współpracy z innymi jednostkami i podmiotami krajowymi i zagranicznymi w ramach tworzenia tzw. sieci naukowych,
- e) uczestniczeniu w konsorcjach naukowych w celu podejmowania wspólnych przedsięwzięć obejmujących badania naukowe i prace rozwojowe z zakresu inżynierii medycznej,
- f) prowadzeniu działalności innowacyjnej na podstawie badań naukowych i prac rozwojowych,
- g) organizowaniu kursów i szkoleń oraz studiów podyplomowych z zakresu inżynierii medycznej.

Kadrę naukowo-dydaktyczną Centrum stanowiłoby pracownicy poszczególnych uczelni, którzy mogliby korzystać z bazy aparaturowej i zaplecza laboratoryjnego uczelni. Praktycznie pozwala to zaktywizować istniejące zespoły badawcze bez ponoszenia dodatkowych kosztów, jak i osiągnąć nowe wartości twórcze.

Nadmienić warto, iż opracowana i zatwierdzona strategia rozwoju regionu krakowskiego uwzględnia utworzenie takiego Centrum [4] – jeden z celów strategicznych mówi o sprawnym i przyjaznym pacjentowi systemie ochrony zdrowia.

Odpowiadając na postawione na wstępie pytanie – współczesnemu lekarzowi inżynier jawi się jako niezbędny partner potrzebny do stawienia czoła wyzwaniom, jakie pojawiają się przed medycyną przyszłości.

Literatura

- [1] A. Białas i in., „Medycyna Praktyczna”, nr 6 (100) VI 1999 – Horyzonty medycyny.
- [2] W. Irnisch, „Structure of Service Centers for Economic and Equipment Efficiency”, (1989) Med. Biol. Ng. Comput. 27, pp.69-74.
- [3] R. F. Ruscher, „Medical Engineering” (1972) Academic Press. New York.
- [4] Strategia rozwoju województwa małopolskiego.

¹⁾ II Krakowskie Warsztaty Inżynierii Medycznej, Kraków 25-26 IV 2002, organizowane przez Katedrę Mechaniki Doświadczalnej i Biomechaniki PK oraz Szpital Kliniczny im. Jana Pawła II w Krakowie.

Barbara Ratomska, Halina Nahorecka-Duda

KRAJOWA KONFERENCJA NAUKOWA „LAS I WODA”

W dniach od 4 do 6 czerwca br. odbyła się w miejscowości Jaszowiec koło Ustronia konferencja „Las i woda”, kontynuująca współpracę naukowców i praktyków, którą zapoczątkowano w maju 1998 r. na podobnej konferencji. Organizatorami byli (jak poprzednio): Instytut Badawczy Leśnictwa w Warszawie, reprezentowany przez prof. A. Ciepiewskiego, Politechnika Gdańska z prof. P. Kowalikiem oraz Politechnika Krakowska z przewodniczącym Komitetu Organizacyjnego prof. B. Osuchem. W konferencji wzięło udział ponad 80 osób, jej gośćmi byli: rektor PK prof. K. Flaga, prof. A. Szujewski – doradca ministra środowiska, prof. E. Pierzga – wiceprzewodniczący konferencji, dr R. Kapuściński – przedstawiciel Generalnych Lasów Państwowych.

W czasie pięciu sesji uczestnicy referowali prace dotyczące środowiskowych uwarunkowań gospodarki wodnej i leśnej; retencyjności wody w pokrywie roślinnej w aspekcie formowania odpływu; gospodarki wodnej w środowisku leśnym; jakości wody w zbiornikach leśnych; wpływu antropopresji na środowisko leśne.

Fot. E. Jarosińska

Wiele referatów nawiązywało do wymagań stawianych przez Unię Europejską co do gospodarowania zasobami leśnymi i wodą. Ważna była ilość, jak i jakość wody. Omawiano wyniki badań prowadzonych w tej dziedzinie. Podkreślano relację pomiędzy wodą a produkcją drewna, a więc ważny problem zapobiegania suszy i nadmiernego uwilgotnienia w lesie. Profesor P. Kowalik sformułował istotną myśl dotyczącą strategii prowadzenia badań naukowych. „Są dwie szkoły: pierwsza to wąskie, głębokie badania zorientowane na rozwój określonej dyscypliny naukowej (interdyscyplinarne

stopnie naukowe w Polsce nie istnieją), druga to badania integrujące, zorientowane problemowo. Do rozwiązania problemu zbiera się specjalistów z różnych dziedzin i wyniki ich pracy rozstrzygają o społecznej użyteczności działalności naukowej. Dobrze się stało, że w trakcie obrad prezentowano szereg zagadnień właśnie w ten sposób”.

Fot. W. Długolecki

Podsumowania dokonali prof. B. Osuch i prof. P. Kowalik, którzy podkreślili konieczność współpracy gospodarzy lasów i gospodarzy wody, powołując się na doświadczenia krajów sąsiednich, w tym Szwecji, reprezentowanej przez gościa konferencji, prof. Nihlgarda B. z Uniwersytetu w Lund. Mówili o tzw. korytarzach ekologicznych, w których ogromną rolę odgrywają nie istniejące już nigdzie na świecie, poza Polską, mokradła, stanowiska łęgowe, podmokłe tereny. Poruszono także zagadnienie wykorzystania lasu jako oczyszczalni wody, a w związku z tym mówiono o pracach, jakie należy wykonać, by ekosystem spełniał tę rolę. Spotkanie zostało uznane za bardzo udane.

W drugim dniu konferencji zorganizowano wycieczkę związaną z zabudową potoków górskich. Piękna pogoda i krajobrazy sprzyjały fotografowaniu i nawiązywaniu bliskich kontaktów. Atrakcje wieczorne zapewnili organizatorzy: bankiet uświetniony występami kapeli góralskiej, której w śpiewie i opowiadaniu dowcipów towarzyszyli co odważniejsi uczestnicy; ognisko. Do stworzenia tak dobrej i pogodnej atmosfery przyczynili się nie tylko uczestnicy, dużą rolę odegrał też charakter ośrodka Jaszowcu. Cudownie położony, o ciekawej architekturze – ciąg zadaszonych i przeszklonych przejść ułatwiał komunikację pomiędzy budynkami, chronił przed deszczem, a równocześnie sprawiał wrażenie wtopionych w zbocze.

Przed zamknięciem obrad zaprezentowano wnioski. Jednym z nich był postulat kontynuowania konferencji pod hasłem „Las i woda”. Owocne obrady zamknął prof. B. Osuch.

Zofia Greplowska

WDRAŻANIE „RAMOWEJ DYREKTYWY WODNEJ” UE

Polskę po wstąpieniu do Unii Europejskiej będą obowiązywać zapisy tzw. dyrektywy wodnej (dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2000/60/WE z 23 października 2000 r. w sprawie ustanowienia ram działalności Wspólnoty w zakresie polityki wodnej). Oznacza to, że z przygotowaniami do realizacji postanowień tego dokumentu nie można czekać do momentu przyjęcia naszego kraju do Wspólnoty. Należy dokonać właściwej jego interpretacji i zaadaptować go do warunków gospodarki wodnej w Polsce.

Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Krakowie oraz Instytut Inżynierii i Gospodarki Wodnej naszej uczelni, starając się przyspieszyć i ułatwić ten proces, zorganizowały od 1 do 2 lipca br. seminarium szkoleniowe poświęcone wdrożeniu „Ramowej dyrektywy wodnej”. Jako wykładowca wystąpił Gerald Cavalier, wicedyrektor Cemagref, odpowiedzialny za współpracę zagraniczną z Unią Europejską.

Cemagref (www.cemagref.fr) to francuski, rządowy instytut badawczy o światowej renomie. W swoich pracach skupia się na problemach zrównoważonego rozwoju, w tym m.in. na funkcjonowaniu systemów wodnych, inżynierii i zarządzaniu w zakresie zaopatrzenia w wodę i usuwania ścieków, funkcjonowaniu i jakości ekosystemów wodnych, naturalnych zagrożeniach (powódź, susza) itp. Cemagref od lat był – i jest nadal – zaangażowany w rozwiązywanie tych problemów, zwłaszcza w wielu krajach Europy, Afryki i Azji.

Kontakty Instytutu Inżynierii i Gospodarki Wodnej PK z Cemagrefem również mają swoją historię. Obie strony wiąże umowa o współpracy z 15 września 2000 roku – realizowanych jest osiem zadań szczegółowych oraz dwa dwuletnie projekty, wykonywane wspólnie w ramach programu „Polonium” (ze strony polskiej kierownikami tych projektów są: prof. E. Nachlik i prof. A. Böhm oraz prof. J. Szczęsny).

Dzięki tak dobrej współpracy G. Cavalier zgodził się poprowadzić w Krakowie szkolenie (dwa dni po 6 godzin) poświęcone dyrektywie. Tematyka dotyczyła szczegółowych zagadnień, takich jak: założenia europejskiej polityki wodnej w latach 1972-2000, geneza „Ramowej dyrektywy wodnej”, jej główne cele i podstawowe zasady, treść (26 artykułów i 11 załączników), terminy realizacji celów. W sposób wyczerpujący omówiono zagadnienia związane z zarządzaniem wodą we Francji – ewolucję przepisów, masterplany gospodarki wodnej (SDAGE) dla sześciu dużych regionów zlewni we Francji

jako podstawę planów zarządzania zlewniowego w rozumieniu dyrektywy, przykład SDAGE dla zlewni Ren – Meus, SAGE – lokalne plany zarządzania gospodarką wodną w zlewniach, przykłady SAGE, kontrakty rzeczne. Ponadto dyskutowano o prawnych aspektach utrzymania i zagospodarowania cieków we Francji.

W seminarium wzięło udział ponad 70 osób. Wśród uczestników byli: dyrektor Departamentu Zasobów Wodnych w Ministerstwie Środowiska – Tomasz Walczykiwicz, dyrektor Biura Gospodarki Wodnej – Iwona Koza, zastępca dyrektora Biura Gospodarki Wodnej – Andrzej Badowski, przedstawiciel Gabinetu Politycznego ministra środowiska – Eugenia Koblak-Kalińska, przedstawiciel wojewody małopolskiego i podkarpackiego, przedstawiciel Śląskiego Urzędu Marszałkowskiego.

Ponadto uczestnikami seminarium byli pracownicy Regionalnych Zarządów Gospodarki Wodnej w Krakowie, Gdańsku, Wrocławiu i Szczecinie, kierownicy terenowych Inspektoratów RZGW Kraków, pracownicy Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej w Krakowie oraz Instytutu Inżynierii i Gospodarki Wodnej Politechniki Krakowskiej.

Wszyscy ocenili szkolenie bardzo wysoko. Gerald Cavalier wzbudził uznanie dzięki swojej rozległej wiedzy, ogromnemu doświadczeniu zawodowemu oraz umiejętności przedstawiania skomplikowanych problemów gospodarowania wodą w sposób prosty i interesujący. Dyskutanci otrzymywali obszernie wyjaśnienia, często poparte przykładami i informacje o dodatkowych źródłach wiedzy.

Wnioski generalne ze spotkania wzmocniły zaniepokojenie związane z powagą sytuacji. Powtórzmy raz jeszcze: harmonogram osiągania celów dyrektywy został już określony i będzie również obowiązywać Polskę. Nawet dla krajów członkowskich UE są to krótkie terminy. W Polsce trzeba najpierw zinterpretować zapisy dokumentu, „przełożyć” go na warunki gospodarki wodnej w naszym kraju, opracować plany zarządzania zlewniowego zgodne z wymaganiami dyrektywy itd. Zakres prac jest wielki, a zadania są trudne. Bez wątplenia warto podjąć działania, bo warunkuje to zrównoważoną gospodarkę wodą w myśl zasady, że „woda nie jest produktem handlowym, jak inne; jest raczej dziedzictwem, które należy chronić i którego należy bronić” („Ramowa dyrektywa wodna”, preambuła).

W Polsce jak dotąd prace te przebiegają w niezadowalającym tempie. Trzeba mieć nadzieję, iż odpowiednie władze stworzą warunki do bardziej dynamicznych działań, a odpowiedź powołanych w tym celu środowisk będzie stosowna.

Wspomnieć jeszcze należy, że organizatorzy przygotowali dla wszystkich uczestników szkolenia materiały w języku polskim, a także zapewnili symultaniczne tłumaczenie na wysokim poziomie.

Marek M. Górski

KSIAŻKI, KOWBOJE I JAZZ

Sprawozdanie z XXIII Konferencji IATUL,
2 – 6 czerwca 2002 r., Kansas City, USA

XXIII Konferencja IATUL (International Association of Technological University Libraries) tym razem przywiodła jej uczestników do samego środka Stanów Zjednoczonych, do znanego z wielu westernów i legend o Dzikim Zachodzie Kansas City. Miasto położone u zbiegu rzek Missouri i Kansas, wśród rozległych, pofalowanych, zielonych prerii, na których można spotkać pasące się bizona, w żaden sposób nie przypomina swojego „westernowego” wizerunku. Nowoczesne „city”, ekskluzywny Country Club Plaza i spokojne, nieco senne przedmieścia charakteryzują tę niespełna 2-milionową metropolię. Elementem charakterystycznym dla Kansas City jest niezwykła liczba fontann (160), które możemy napotkać na każdym kroku. Powoduje to, że miasto reklamuje się jako The City of Fountains. Są one nie tylko ozdobą, ale niosą ukojenie i ochłodę w upalnym klimacie charakteryzującym stany Missouri i Kansas. Nie tylko dzieci, ale często dorośli chętnie korzystają z orzeźwiającej kąpieli, jaką oferują wodne rzeźby.

i wiewiórek. Panująca wewnątrz atmosfera bardziej przypomina muzeum niż bibliotekę. Obok interesujących starych zbiorów, w gablotach są eksponowane dzieła sztuki i okazy przyrody. Ciepłe, stylowe wnętrza, stylizowane, antyczne meble i szafy są tak wszechobecne, że stojące na biurkach (również stylowych) komputery stanowią wręcz pewien dysonans. Mimo pozornie staroświeckiej atmosfery zarówno bibliotekarze, jak i użytkownicy dysponują najnowocześniejszymi urządzeniami, korzystają z dostępu do wielu światowych baz danych, biblioteka funkcjonuje więc w jak najbardziej współczesnych realiach.

XXIII doroczna konferencja IATUL zgromadziła ok. 150 uczestników z 32 krajów. W dyskusjach, zarówno oficjalnych, jak i kularowych, reprezentowane więc były rozmaite, często sprzeczne poglądy na zagadnienia stanowiące przedmiot obrad.

Konferencja nosiła tytuł „Partnership, Consortia & 21st Century Library Service”. Problem współpracy bibliotek rozpatrywano w odniesieniu do różnych form i płaszczyzn

Fot. R. Innman

Linda Hall Library – widok od strony południowej

Fot. M. Górski

Linda Hall Library

Organizatorem konferencji IATUL była Linda Hall Library, która mimo że jest usytuowana w obrębie kampusu uniwersyteckiego i tam również działa, formalnie nie wchodzi w skład University of Missouri-Kansas City, stanowiąc samodzielną, współpracującą z uniwersyteczną bibliotekę naukową. Budynek biblioteczny w stylu art déco położony jest w pięknym zespole parkowym, pełnym kwiatów, niezwykłych ptaków (m.in. orły)

czyżn wzajemnego działania. Jednym z wątków była współpraca bibliotek w opartym na zasadzie konsorcjum dostępie do baz danych i czasopism elektronicznych, który jest także popularny w polskich bibliotekach. Tego typu działanie zostało poddane dosyć ostrej krytyce, skierowanej przede wszystkim pod adresem wydawców i właścicieli zasobów elektronicznych. Lan-sowano jednocześnie model współpracy bibliotek,

Fot. R. Innman

Konrad Gesner, „Historia animalium”, wyd. 1551 r.

instytucji badawczych i agencji dystrybuujących informację w ramach konkretnie i wąsko zarysowanych tematów czy zagadnień. Podkreślano przy tym równowagę partnerów współdziałających w ramach określonego tematu. Sytuację taką uznano za modelową.

Wielu referentów prezentowało konkretne rozwiązania, jakie zastosowano w bibliotekach różnych krajów, współpracując w ramach konsorcjów z naukowymi instytucjami badawczymi, dystrybutorami informacji, a także z przemysłem. Omawiane przykłady można generalnie podzielić na dwie grupy: pierwsza – to biblioteki, które wdrożyły przytoczony wyżej model współpracy i znalazły partnerów (przede wszystkim w USA, Australii, Holandii, Szwajcarii), druga grupa – to biblioteki, w których podobne formy współpracy są dopiero tworzone lub mało zaawansowane. Zwracano uwagę, że taka współpraca przynosi obok efektów merytorycznych również istotne korzyści finansowe poprzez obniżenie kosztów, w niektórych przypadkach nawet do 50 proc. przy jednoczesnym zwiększaniu efektywności.

Za celowe uznano wspólne przygotowywanie przez biblioteki projektów badawczych i naukowych, a także programów edukacyjnych i wspomagających badania naukowe (np. Geater Western Library Alliance w USA, Australian Digital Theses Program, National Diet Library w Japonii czy europejskie projekty Figaro Project, EURILIA). Określono to mianem „kooperacji bibliotek w ramach wąsko zarysowanych zadań”.

„More ways, more places, more partners” („Więcej dróg, więcej miejsc, więcej partnerów”) – to hasło, które zdaniem Winstona Tabba z Biblioteki Kongresu w Waszyngtonie, winno przyświecać bibliotekarzom XXI wieku. Jednym z najważniejszych zadań, stojących przed bibliotekami i bibliotekarzami, jest kreowanie i organizowanie komunikacji aktywnej w społeczeństwie, kooperacji aktywnej między bibliotekami, instytucjami badawczymi i naukowymi, przy równorzędnym udziale partnerów: autorów, bibliotekarzy, wydawców, agencji i instytucji naukowych oraz przemysłu.

Pełne teksty wszystkich wystąpień zostaną opublikowane w „IATUL Proceedings” (CD Edition).

Tradycyjnie jeden dzień konferencji był przeznaczony na zapoznanie się z pracą interesujących bibliotek, a także zaznajomienie się z tradycją i kulturą kraju goszczącego uczestników. W ramach „Study tour” można było zobaczyć Harry S. Truman Presidential Library and Museum lub Bibliotekę Uniwersytetu Stanowego w Kansas. Szczególnie interesująca była Biblioteka i Muzeum H. Trumana. Obok olbrzymiej liczby oryginalnych dokumentów pochodzących z okresu prezydentury Trumana, można było zobaczyć liczne eksponaty z tamtych czasów, w tym rekonstrukcję gabinetu owalnego z Białego Domu z oryginalnym wyposażeniem, ulubione przedmioty prezydenta i senatora, a także jego samochody. Warto wiedzieć, że właśnie w tej bibliotece został podpisany akt akcesyjny, określający warunki przystąpienia Polski, Czech i Węgier do NATO. Liczna dokumentacja oraz wystawa zdjęć z ceremonii podpisania dokumentów akcesyjnych to niezwykle polonica w samym niemal sercu Ameryki Północnej.

Fot. M. Górski

Gabinet owalny. Rekonstrukcja w Harry S. Truman Presidential Library and Museum

Niewątpliwą atrakcją dla uczestników konferencji stała wizyta w stadninie bizonów, co w połączeniu z uczestnictwem w tradycyjnym rodeo nawiązywało do kowbojskich tradycji tego regionu. Organizatorzy nie zapomnieli również, że Kansas City jest kolebką amerykańskiego, czarnego jazzu. Wielką atrakcją było zwiedzanie muzeum jazzu, połączone z jam-session w słynnym The Blue Room – miejscu, gdzie grały największe sławy światowego jazzu m.in. Louis Armstrong, Charlie Parker, Billie Holiday, John Coltrane.

Tragedia z 11 września ubiegłego roku spowodowała olbrzymie zmiany w podejściu Amerykanów do wielu spraw i problemów. Zauważyć można tendencję do samoo graniczania tak pielęgnowanych tradycyjnych wolności amerykańskich. Cierpliwość, z jaką znoszą oni pewne utrudnienia, podporządkowanie się dyscyplinie – są godne podziwu. Godny podziwu i naśladowania jest też – niezachwiany mimo tak wielkiego dramatu – tradycyjny optymizm cechujący Amerykanów.

Beata Fryźlewicz-Kozak

SESJA STUDENCKICH KÓŁ NAUKOWYCH

Obrady Uczelnianej Sesji Studenckich Kół Naukowych PK – zorganizowanej pod patronatem JM Rektora prof. K. Flagi – odbyły się w kwietniu i maju br. Sesja została przygotowana przez pełnomocnika rektora ds. SKN dr hab. inż. Barbarę Tal-Figiel, prof. PK oraz prorektora ds. dydaktyki, prof. R. Kozłowskiego.

Członkowie kół naukowych zaprezentowali 85 referatów i 3 wystawy prac. Przedstawiamy osoby nagrodzone na poszczególnych wydziałach.

Na **Wydziale Inżynierii Lądowej** sesji przewodniczył dr inż. Andrzej Więckowski. Wygłoszono 26 referatów i przyznano piętnaście wyróżnień, jedną nagrodę specjalną, cztery osoby zajęły ex aequo – III miejsce, cztery – II miejsce. I miejsce ex aequo zajęli:

- **Tomasz Biliński** – student III roku, referat pt. „Analiza komputerowa MES przepływu ciepła i rozwoju naprężeń termiczno-skurczowych w masywnej konstrukcji betonowej”, KN Mechaniki Teoretycznej, opiekunowie – dr inż. Marian Paluch, dr inż. Wojciech Biliński;
- **Paweł Półtorak**, student V roku; referat pt. „Technologia montażu wielkowymiarowego przekrycia dachowego peronów Lehrter Bahnhof w Berlinie”, KN Organizacji Budownictwa, opiekun – dr inż. Andrzej Więckowski.

Na **Wydziale Architektury** sesji przewodniczyli prof. dr hab. inż. arch. Maciej Pawlicki i dr inż. arch. Andrzej Hrabiec. Wygłoszono 21 referatów oraz zaprezentowano trzy wystawy prac: SKN Sztuka (2) i Architektura drewniana (1). Przyznano trzy wyróżnienia, jedenaście wyróżnień specjalnych, cztery osoby zajęły ex aequo – III miejsce, cztery – II miejsce. I miejsce zajęły ex aequo:

- **Dominika Kuśnierz** – studentka IV roku; referat pt. „Geotermia szansą rozwoju małych miast na przykładzie Ryglu”, KN Podole, opiekun – dr inż. arch. Andrzej Hrabiec;
- **Agata Bonenberg** – studentka III roku; referat pt. „Cerkwie ukraińskie – nawiązania do architektury murowanej”, KN Budownictwa Ogólnego, opiekun – dr hab. inż. arch. Jan Kurek.

Na **Wydziale Inżynierii i Technologii Chemicznej** przedstawiono 16 referatów. Sesji przewodniczył dziekan Wydziału Fizyki Technicznej i Modelowania Komputerowego prof. dr hab. inż. Bohdan Kozarzewski. Przyznano dziesięć wyróżnień, cztery osoby zajęły ex aequo II miejsce. I miejsce ex aequo zajęli:

- **Marcin Kosman** – student IV roku; referat pt. „Regio- i stereoselektywność reakcji [2+3] cykloaddycji Z-C, N-difenylo- i C,C,N-trifenylnitronu z wybranymi sprzężonymi nitroalkanami”, KN Chemików, opiekun – mgr inż. Radomir Jasiński;
- **Lucyna Leśniak** – studentka III roku; referat pt. „Modelowanie procesu koagulacji za pomocą modelu populacyjnego równowag”, KN Chemików, opiekun – dr hab. inż. Barbara Tal-Figiel, prof. PK.

Studenci **Wydziału Fizyki Technicznej i Modelowania Komputerowego** przedstawili 8 referatów. Trzy osoby zajęły ex aequo III miejsce, dwie – II miejsce. I miejsce ex aequo zajęli:

- **Piotr Zima** – student II roku; referat pt. „Twierdzenie o rozwinieciu zaburzeń grup operatorów na wektorach geometrycznych”, opiekun – prof. dr hab. Olek Łopuszański;
- **Maria Pajerowska**, studentka II roku; referat pt. „Istnienie i jednoznaczność klasycznego rozwiązania funkcjonalno-różniczkowego abstrakcyjnego zagadnienia Cauchy'ego z niestandardowym warunkiem początkowym”, opiekun – dr hab. Ludwik Byszewski;
- **Katarzyna Nietopiel, Piotr Kacprzak** – studenci II roku; referat pt. „Symulacja komputerowa drgań membrany”, opiekun – dr inż. Marek Stanuszek.

Koło Naukowe Teorii Obwodów Elektrycznych na **Wydziale Inżynierii Elektrycznej i Komputerowej** przedstawiło jeden referat. Nagrodzonymi autorami są:

- **Piotr Kowalski i Karol Krawiec** – studenci III roku, referat pt. „Zastosowanie skończonych ciągów liczbowych do opisu stanów nieustalonych w układach RLC”, opiekun – dr inż. Tadeusz Piwowarczyk.

Na **Wydziale Mechanicznym** sesji przewodniczyli dziekan dr hab. inż. Rafał Palej, prof. PK oraz dr hab. inż. Jolanta Stacharska-Targosz, prof. PK. Wygłoszono 13 referatów i przyznano dziewięć wyróżnień, jedną nagrodę specjalną, jedna osoba zajęła III miejsce, jedna – II miejsce. I miejsce zajął:

- **Robert Korandy** – student V roku; referat pt. „Krzywe i powierzchnie parametryczne w komputerowym modelowaniu obiektów technicznych”, KN Maszyny Robocze, opiekun – dr hab. inż. Edward Lisowski.

Fot. J.Zych

Uroczyste zakończenie Sesji Studenckich Kół Naukowych połączone z rozdaniem nagród i wręczeniem dyplomów dla laureatów i opiekunów KN odbyło się 27 czerwca br. w Sali Senackiej PK.

Jan Kurek ¹⁾

WYPRAWA KIJOWSKA A.D. 2002

Tegoroczny dwutygodniowy obóz wakacyjny Studenckiego Koła Naukowego Budownictwa Ogólnego, działającego przy Instytucie Architektury i Planowania Wsi PK, był w znacznej mierze kontynuacją dotychczasowych, kilkuletnich już badań²⁾ nad drewnianą architekturą cerkiewną Ukrainy. Tym razem, z uwagi na rzadsze występowanie zabytkowych budowli cerkiewnych na obszarze pomiędzy Tarnopolem a Kijowem przyjęty został plan sukcesywnego penetrowania kilku kolejnych województw, tj.: rówieńskiego, chmielnickiego, żytomierskiego i winnickiego. Końcowym etapem miała być stolica Ukrainy, którą również pragnęliśmy bliżej poznać.

Pobyt na Ukrainie, który miał na celu zebranie informacji nt. interesujących nas obiektów na trasie do Kijowa, rozpoczęliśmy we Lwowie od wizyty w miejscowych pracowniach konserwacji zabytków (UKRZACHIDPROJEKTRESTAWRACJA). Oczywiście, nie mogliśmy także zrezygnować z zawsze wzruszającej wizyty na Cmentarzu Łyczakowskim i jego enklawie – Cmentarzu Orłąt Lwowskich. Cmentarz Orłąt wygląda coraz okazalej i żałuję jedynie, że władze Lwowa od kilku już lat wzbraniają się przed wyrażeniem zgody na jego oficjalne otwarcie. Ponadto zwiedziliśmy tu piękny, choć z braku środków finansowych coraz bardziej zaniedbany, skansen drewnianej architektury ludowej oraz Kopiec Unii Lubelskiej, lwowską starówkę, no i oczywiście Wydział Architektury lwowskiej politechniki. Tak emocjonalnie przygotowani wyruszyliśmy w „nieznane” – także jeśli chodzi o noclegi – tj. tam, gdzie przeciętny polski turysta dociera raczej rzadko.

Pierwszym etapem (oczywiście oprócz drewnianych cerkwi i dzwonnicy) były więc znane z naszej historii piękne zamki w Olesku (miejsce urodzin Jan III i Michała Wiśniowieckiego) i Podhorcach. W tym ostatnim zlikwidowano znajdujące się tu sanatorium przeciwgruźlicze i niedawno rozpoczęto kapitalny remont. Jest więc szansa, że w końcu powróci do niego przynajmniej część kolekcji obrazów, jaka była tu eksponowana przed II wojną światową. Dalej na trasie było Dubno m.in. z zamkiem Ostrojskich – jednak od zwiedzania skromnych wnętrz odstraszyła nas dwukrotnie wyższa niż dla Ukraińców cena biletów wstępu. Jest to, niestety, podobnie jak i w Rosji, lokalna specyfika – zapewne związana z „chudym” państwowym budżetem.

Następnym etapem na naszej drodze był Ostrog z malowniczymi, sięgającymi XIV w. pozostałościami zamku,

w którym obecnie mieści się małe, lecz interesujące muzeum regionalne, które po tym jak poinformowaliśmy, że jesteśmy grupą studentów architektury, mogliśmy zwiedzić bezpłatnie. Po założeniu bazy w szkole w Połonnem penetrowaliśmy okolicę w poszukiwaniu interesujących nas cerkwi i dzwonnicy drewnianych³⁾, pokonując codziennie, dzięki mikrobusowi z Działu Transportu PK, trasę ponad 200 km. Po kilku dniach przenieśliśmy bazę do Berdyczowa, gdzie skorzystaliśmy z gościnności oo. Karmelitów, opiekujących się Sanktuarium Matki Boskiej Berdyczowskiej i tutejszą parafią katolicką. Okazało się, że obecny proboszcz o. Benedykt Krok był w latach 70. minionego stulecia związany ze środowiskiem akademickim Krakowa (AGH i PK). Obecnie karmelici stopniowo odbudowują kościół – sanktuarium, a nam udało się wdrapać na latarnię na jego kopule, by podziwiać panoramę miasta. Miasto to jest również słynne zabytkami kultury żydowskiej – są to murowane synagogi oraz cmentarz z przedziwnymi w formie nagrobkami i z mauzoleum „głowy” wołyńskich chasydów, cadyka Lewiego Icchaka Ben Meira.

„Murowana Wieża” (XIV w.) zamku w Ostrogu

Zamek w Podhorcach (1635-1640)

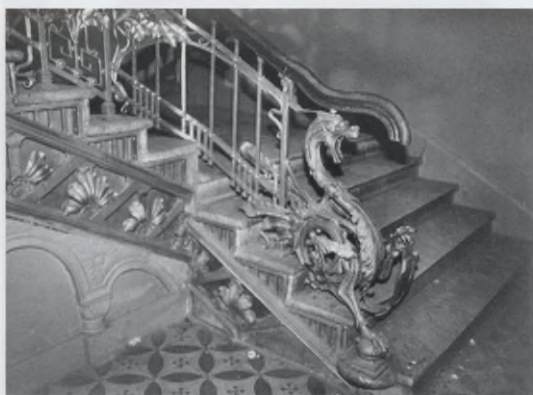
Obronny zespół klasztorny Karmelitów Bosych i barokowy kościół (1642) w Berdyczowie

Unikalne w formie kamienne nagrobki na cmentarzu żydowskim w Berdyczowie

Pałac w Samczykach z ekspozycją prezentującą znamienitych – ważnych dla kultury polskiej i ukraińskiej – Polaków. Trzeci z prawej p. Bogdan Pażyński – miejscowy konserwator zabytków

Misterna balustrada pałacu w Nowej Czerterii (XIX/XX w.). Obecnie w pałacu mieści się technikum rolnicze

Tropiąc ślady kultury polskiej, sięgającego kiedyś aż tutaj Wołynia, trafiliśmy do zabytkowych pałaców w Samczykach i Nowej Czerterii. W Samczykach wielką pomoc i życzliwość okazał nam p. Bogdan Pażyński – konserwator zabytków i potomek miejscowej szlachty polskiej. Dotarliśmy również do Winnicy i Żytomierza.

Pobyt na Ukrainie Zachodniej kończyliśmy trzydniowym pobytem w Kijowie, gdzie byliśmy gośćmi Instytutu UKRNDIPROEKTRESTAWRACJA. Dzięki pomocy A. E. Jewdokimowicza – dyrektora Instytutu, S. G. Grigorienki, O. Raużysa, S. Jurcenki i innych, mogliśmy się zapoznać z pracami restauratorskimi prowadzonymi przy najważniejszych zabytkach Kijowa. Zwiedziliśmy więc m.in.: sobory Michajłowski i Sofijski, cerkiew Andriejewską, zespół Pieczerskiej Ławry, a także kościoły św. Aleksandra oraz św. Mikołaja, który do dziś pełni również funkcję sali koncertowej.

Kijów, uczestnicy wyjazdu wraz z dyr. Jewdokimowiczem i Grigorienką (w środku) na dawnym targu żytnim, na tle odbudowanej w latach 1991-1998 (po zniszczeniu w latach 30.) zabytkowej cerkwi pw. Wniebowstąpienia Matki Bożej

Potylisz, najstarsza ukraińska cerkiew drewniana (1502)

Oczywiście, nie mogliśmy tu pominąć także znanego kijowskiego muzeum drewnianej architektury ludowej, prezentującego cenne obiekty z różnych regionów kulturowych Ukrainy. Nasze żywe zainteresowanie wzbudzała również nowa architektura centrum miasta z jego reprezentacyjnym placem – Majdanem Niezależności. Nowe centra handlowe, banki, muzea, wreszcie domy mieszkalne, przy licznych – także zrekonstruowanych i odbudowanych historycznych zabytkach – sprawiają, że stolica Ukrainy ma charakter europejskiej metropolii, do której już dziś przyjeżdżają turyści z całego świata i do której my także mamy nadzieję powrócić. Być może uda się również w najbliższym czasie nawiązać kontakty i współpracę z kijowskim Wydziałem Architektury – wydaje się bowiem, że przy dużym zaangażowaniu w wymianę naukową i studencką z krajami Europy Zachodniej kierunek wschodni jest ciągle jeszcze zbyt zaniedbany.

Fot. J. Kurek

¹⁾ Autor jest wieloletnim opiekunem SKN Budownictwa, działającego przy Zakładzie Budownictwa Ogólnego i Materiałów Budowlanych WA PK.

²⁾ W latach 1996-2001 badania prowadzone były w województwach: lwowskim, iwano-frankowskim, wołyńskim, czernihowieckim i tarnopolskim.

³⁾ W trakcie tegorocznego objazdu dotarliśmy do 47 cerkwi, dla których wykonano dokumentację rysunkową (w większości pomiary skrócone) i fotograficzną.

Zygmunt Haduch

NUTKA NOSTALGII...

Zwykle co roku w letnie wakacje odwiedzam Polskę, ukochany Kraków i oczywiście moją Alma Mater. Tym razem przerwa spowodowana sprawami rodzinnymi trwała nieco dłużej, ale w końcu dotarłem, usiadłem przed „Łupinką” i popijając kawę, oddałem się wspomnieniom i rozmyśleniom nad nieuchronnym przemijaniem czasu. Bo było to jakby w ubiegłym tygodniu, gdy biegłem na wykłady do tych budynków z czerwonej cegły, jadałem obiady wspomagany przez panią Borgielową, kobietę słusznej wagi, ale o jeszcze większym sercu, wreszcie sam przystąpiłem do grona nauczycieli i tak już pozostało do dziś. Cieszę się na te coroczne odwiedziny starych kątów, w których niby niewiele się zmienia, ale za każdym razem spotykam mniej znanych twarze, ubywa moich profesorów i kolegów. Czas jest nieubłagany, czy jednak można coś z niego zatrzymać?

Wiem, że na PK robi się wiele, aby podtrzymać kontakt z absolwentami. Służy temu wiele spotkań, czasopismo „Nasza Politechnika”, działania takie jak Złota Księga Wychowanków, do której mam zaszczyt być wpisany, jednak czegoś mi brak. Nie chciałbym być źle zrozumiany. Nie oczekuję, że przyjmie mnie Pan

Rektor, tylko dlatego że przylatuję zza oceanu. Nie zawsze też mogę precyzyjnie określić daty mego pobytu, aby umawiać się z kolegami na spotkania. Chodzi raczej o miejsce spotkań, coś w rodzaju Klubu Wychowanków PK. Miejsce, gdzie historia przeplatałaby się z teraźniejszością; gdzie podziwialibyśmy zdjęcia z niezapomnianych rajdów PK, zawodów narciarskich, ale i informacje o osiągnięciach naszych wychowanków w świecie, może nawet reprodukcję ich prac czy uzyskanych dyplomów; gdzie przy kawie można by wspominać, ale i nawiązać nowe znajomości, może nawet poszukać pomocy w rozwiązywaniu problemów zawodowych. Miejsce, gdzie byłby komputer, z którego mógłbym sprawdzić moją pocztę elektroniczną, ale gdzie też można by znaleźć adresy poczty elektronicznej absolwentów określonych specjalności, którzy pomogli mi w prowadzonych projektach. Takich adresów zabrakło moim zdaniem w Informatorze PK „Kto jest kim”. Mamy doskonałych architektów, którzy zaprojektowaliby adaptację jakiejś piwniczki, której nastrój złagodziłby nostalgię przemijania. Warto by o tym pomyśleć.

WYCHOWANKOWIE PK

Zygmunt Jamroży

ROK TRZECH JUBILEUSZOWYCH SPOTKAŃ

W tym roku na Wydziale Inżynierii Lądowej PK zorganizowano trzy spotkania absolwentów:

- I – pierwszych studentów PK, którzy rozpoczęli studia w roku 1945 (11. spotkanie);
- II – absolwentów sprzed pół wieku (1952 rok; 4. spotkanie);
- III – absolwentów sprzed ćwierć wieku (1977 rok; 1. spotkanie).

Refleksje ogólne

Nasuwa mi się kilka spostrzeżeń:

- Im późniejszy rocznik, tym mniej „krzyżyków pośmiertnej pamięci”.
- Więcej procentowo kobiet.
- Mniejsza częstotliwość spotkań (co 5, 10 i 25 lat).
- Im niższy rocznik, tym większy udział pracowników naukowych jako gości w spotkaniach. Człowiek chciałby zapytać „dlaczego”, ale przykro o tym myśleć – idą w zaświaty.

- Radość ze spotkania jednakowa.

Osobiście uczestniczyłem w dwóch spotkaniach – studentów PK sprzed pół i ćwierć wieku (II i III) i chciałbym podzielić się swoimi wrażeniami.

Po dwudziestu pięciu latach...

- Oklaski przy wymienianych nazwiskach nauczycieli świadczyły o zachowanej sympatii. Brawa trwały najgłośniej i najdłużej po wymienieniu nazwiska prof. Stefana Piechnika.
- W ciszy i skupieniu zebrani wysłuchali przekazywanych informacji.

I tak prof. S. Piechnik mówił o zachodzącej i koniecznej zmianie nauczania na kształcenie, dyplomach wartości europejskiej, wyższej w praktyce wartości wiedzy i umiejętności nad wartością dyplomu.

Prof. R. Ciesielski wyraził radość ze spotkania i uzasadniał celowość przestrzegania etyki zawodu i osobistej.

Pierwsi studenci PK, z roku 1945

Fot. arch.

Prof. Wł. Muszyński przedstawił możliwości wkładu władz uczelni w zakres i wartość kształcenia, a także mówił o czasie, kiedy pracownicy naukowcy nie mogą już brać udziału w wieczornych tańcach byłych studentów – prosił o wyrozumiałość.

Prof. Z. Jamroży w wypowiedzi „filozoficzno-informacyjno-rozrywkowej” wskazał na towarzyszącą ogromnemu rozwojowi betonu gwałtowną zmianę poglądów natchnionych twórców obiektów z betonu. Począwszy od św. Benezeta (budowniczy mostów kamienno-betono-

wych), będącego w drodze do beatyfikacji Gaudiego (budowniczego Barcelony z betonu), poprzez aktualnie bardzo sławnego Nemeyera (ateista) aż do pojawiających się twórców miast na betonowych wyspach, w których obowiązywać będą tylko dwie zasady: nie kraść i nie zabijać. Czyżby spełniała się przepowiednia o „New Age”? A może trzeba wstrzymać rozwój betonu?

Na końcu poprosił gości, by zapomnieli o tych rozważaniach podczas wieczoru tanecznego, dla ułatwienia wręczył tekst piosenki ... Tańce trwały do rana.

Absolwenci PK z 1977 r.

Fot. J. Zych

Absolwenci PK z 1952 r.

Fot. arch.

Po pięćdziesięciu latach...

- Spotkanie rozpoczęło się od wysłuchania Hejnału Mariackiego.
- Zmarłym oddano hołd przy dźwiękach „Pożegnania” Ogińskiego.
- Radości ze spotkania towarzyszył hymn „Gaudeamus”.
- Czterogodzinne rozmowy to wspomnienia z czasów studenckich, wymiana poglądów na temat aktualnego systemu kształcenia, indywidualnej wizji dalszego życia; zamiast tańców – dzielono się ciekawostkami z życia zawodowego.
- W głosowaniu wybrano pięciu profesorów, których zebrani – absolwenci PK zapamiętali najmilej. Byli to

w kolejności: Stella-Sawicki, Roniewicz, Planitzer, Wrona i Andruszewicz. Ciekawe, że te same nazwiska wymieniono w 1961, 1971 i 1981 roku, lecz za każdym razem w nieco innej kolejności.

- Uroczystość zakończyła się odśpiewaniem „Uplywa szybko życie” oraz decyzją o spotkaniu za... pół wieku – „Powróćisz tu”.
- Ciąg dalszy to grupowe zwiedzanie miasta, złożenie kwiatów na symbolicznie wybranych grobach (profesora i studenta).

Zdjęcia wraz ze zgodą na ich publikację uzyskałem od uczestników Zjazdów.

GALERIA „GIL”

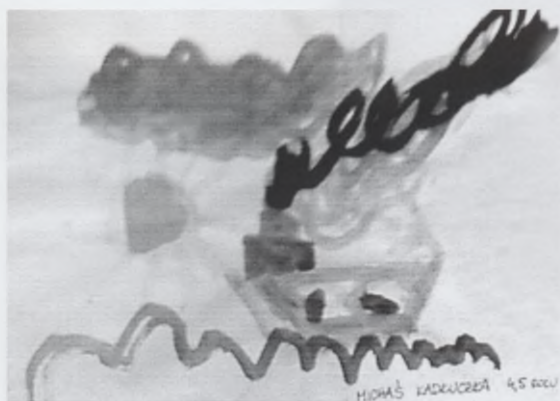
Klub Pracowników Politechniki Krakowskiej

Jan Kurek

Czerwiec tradycyjnie, od kilkunastu już lat, jest miesiącem, w którym w Galerii prezentowana jest **twórczość małych artystów** – dzieci, a także wnuków pracowników PK. Twórczość dziecięcą cechuje szczerłość i świeżość artystycznej wypowiedzi, niesłychana pomysłowość w doborze tematu, kompozycji i barwy. W tym roku zainteresowanie wspólną ekspozycją było tak duże, że w Galerii ledwo wystarczyło miejsca, by zaprezentować przynajmniej po jednym dziele każdego małego twórcy. Inspiracją tematyczną było zwykle to, co absorbuje uwagę

dzieci – ich najbliższe otoczenie, przyroda, rodzice, motywy z literatury dziecięcej i religijnej. Nastolatki próbowały również swoich sił w martwej naturze i w rysunku perspektywicznym – myśląc już być może o przyszłym, zawodowym kontynuowaniu artystycznych zainteresowań. Dzięki sponsorom wystawy, którymi byli: Dział Socjalny PK, ZNP i Solidarność, w trakcie jej wernisażu autorzy wystawianych prac otrzymali podarunki – „wyprawki” z materiałami i przyborami do malowania i rysowania.

Przy życzliwym poparciu JM Rektora PK prof. Kazimierza Flagi, Rada Artystyczna Galerii postanowiła ogłosić **konkurs fotograficzny dla pracowników i studentów** naszej Uczelni. Celem konkursu będzie utrwalenie w fotografii życia codziennego Uczelni w takich grupach tematycznych, jak: nauka i praca, ludzie i ich pasje oraz życie kulturalne, sport i wypoczynek. Przyjmowane będą tak pojedyncze prace, jak i zestawy wielozdjęciowe wykonane w dowolnej technice. Przewiduje się przyznanie nagrody Grand Prix oraz nagród i wyróżnień w poszczególnych kategoriach tematycznych na łączną kwotę 7000 zł. Termin przyjmowania prac konkursowych to 16 grudnia br. w biurze Galerii GIL przy ul. Warszawskiej 24. Szczegóły konkursu zawiera odrębna informacja rozesłana do wszystkich jednostek organizacyjnych PK.

Druga czerwcową ekspozycja to prezentacja malarstwa **Marcina Niziurskiego** – artysty warszawskiego, członka międzynarodowej grupy artystycznej „Lege Artis” – bardzo dobrze przyjętego również w Krakowie. Artysta ukończył studia na Wydziale Grafiki stołecznej ASP i oprócz malarstwa rysunku i grafiki tworzy również konstrukcje przestrzenne (instalacje), jest także prozaikiem i publicystą. Zaprezentowane obrazy to ucieczka od

trudnego świata dorosłych w świat dziecięcych marzeń, snów i baśni. Baśniowość ta, podobnie jak ta z bajek dla dzieci, może być jednak drapieżna i pełna konfliktów. Jak poetycko zauważyła w zaproszeniu na wystawę Krysztyna Chołoniewska autor „jest chyba ptakiem, trochę rajskim, trochę drapieżnym Żar-Ptakiem, mimo że czasem udaje wróbelka”.

Galeria Politechniki Krakowskiej „STARA POLANA”

34-500 Zakopane, ul. Nowotarska 59, tel.: 018 20 64 015

Danuta Zajda

Janusz Tycner urodził się w Zakopanem, mieszka w Suchem – podhalańskiej wsi koło Poronina, z której pochodzi jego matka. Już od dziecka przejawiał zdolności plastyczne, mając 12 lat zdobył Złoty Medal na międzynarodowym konkursie dziecięcym Kanagawa w Japonii za obraz malowany na szkle. W 1991 r. ukończył Państwowe Liceum Sztuk Plastycznych im. A. Kenara w Zakopanem. Pracował jako animator w Studiu Filmów Animowanych w Krakowie i Warszawie. Od 1995 r. współpracuje z „Tygodnikiem Podhalańskim”. Znany jest przede wszystkim z satyrycznych rysunków, ukazujących z przymrużeniem oka wady i zalety góralskich osobowości. Współpracował z Biurem Międzynarodowego Festiwalu Folkloru Ziemi Górskich w Zakopanem, projektował m.in. dyplomy dla uczestników festiwalu, plakaty, pocztówki, plakietki. Dla Festiwalu Folkloru CIOFF w Gannat – Francja (1995 r.) zaprojektował maskotkę. Projektował również wzory zabawek drewnianych. W latach 1995-1996 Urząd Miasta Zakopanego wydał kalendarze ścienne ozdobione jego rysunkami. Malarstwem sztalugowym zajął się w trakcie przygotowań do egzaminów na Akademię Sztuk Pięknych w Krakowie, obecnie jest studentem III roku Wydziału Grafiki ASP. Zajmuje się także

ilustrowaniem książek, głównie bajek dla dzieci, projektowaniem plakatów i malarstwem na szkle.

Agnieszka Kucia – absolwentka Wydziału Malarstwa Akademii Sztuk Pięknych w Krakowie w roku 2002. Praca twórcza w dziedzinie malarstwa, rysunku i fotografii. Na przełomie czerwca i lipca zaprezentowała obrazy i obrazki pt. „Automobile i...”. Ponad 70 barwnych impresji na temat samochodów – od najstarszych po supernowoczesne – stanowiło ucztę dla oczu nie tylko zapalonych automobilistów. Staranna kolorystyka, profesjonalna oprawa i ogrom pracy zasługują na uznanie. Na wystawie pokazano również leżaki, wszak wakacje dopiero się rozpoczynały.

Lipcowo-sierpniowa wystawa to prezentacja wybranych prac uczestników pleneru w Poroninie członków Koła Naukowego Wydziału Architektury PK „Sztuka”. Plener odbył się pod opieką artysty grafika Ryszarda Grażydy. Uczestnicy pleneru to: Joanna Gruca, Magdalena Dróżdż, Marta Stefaniak, Monika Kuczyńska, Anna Pędziwiatr, Anna Spalek, Agnieszka Sempioł, Anna Kapusta, Paulina Stoch, Aleksandra Bąk, Anna Bubka, Barbara Ratoń, Krzysztof Kowal, Artur Suchan, Konrad Babicz, Maciej Troszak, Marcin Straszewski, Wojciech Witek.

Politechnika Krakowska Galeria Sztuki „KANONICZA 1” TEATR ZALEŻNY

Danuta Zajda

Dziesięciolecie Galerii uczczono skromnie, choć prestiżowo. Honorowym gościem była Yuko Senga znana aktorka i reżyserka japońska. Sławę zapewniły jej wcześnie dokonania eksperymentalne prowadzone w latach 60. i 70. wspólnie z Tadaishim Suzukim, jednym z najwybitniejszych reżyserów światowych. Przez ostatnie kilka lat Yuko Senga wystawia swoje prace teatralne głównie w Tokio i awangardowych centrach teatralnych Japonii. Cechuje je łączenie tradycyjnego teatru japońskiego z najnowszymi tendencjami takimi jak Buto czy performance lub wideo-art. Poza reżyserowaniem Yuko Senga prowadzi zajęcia teatralne w Announce School w Tokio oraz Asahi Center w Yokohamie. Do Polski przywiozła kameralną wersję spektaklu „Noc kobiet” opartą na motywach „Orestei” Ajschylosa. Oficjalna premiera tego spektaklu odbędzie się podczas tegorocznej edycji festiwalu w Atenach w Grecji. Towarzyszyli jej aktorzy młodszego pokolenia, związani z teatrami tokijskimi, Gyu Yonezawa i Satoru Hiroshima. Kompozytorem i wykonawcą muzyki na tradycyjnych instrumentach był Kenichi Takeda – jeden z najbardziej intrygujących muzyków japońskich, performer i instalator, współpracujący z wieloma artystami japońskimi, jak też i europejskimi. Jest on twórcą eksperymentalnego centrum muzycznego DarkDesign Institute, zajmującego się eksploracją tradycyjnego nurtu w połączeniu ze współczesnym brzmieniem elektronicznym. Japońscy goście w sobotni wieczór zaprezentowali spektakl oparty na motywach greckich tragedii, w niedzielę wzięli udział w koncercie, którego honorowym gospodarzem był rektor PK prof. Marcin Chrzanowski.

Pod znakiem teatru pozostawała Kanonicza również na przełomie lipca i sierpnia. W tym czasie odbyło się V Lato Teatralne Stowarzyszenia DIALOG. W ciągu 12 dni wystawiono 14 spektakli, w tym: „Antygona w Nowym Jorku” J. Głowackiego, „Zdażyć przed Panem Bogiem” H. Krall, „Emigranci” S. Mrożka, „Raskolnikow” wg F. Dostojewskiego, „Józef K.” wg „Procesu” F. Kafki, „Rozmowy z katem” K. Moczarskiego, „Kubuś Fatalista i jego pan” D. Diderota oraz monodramy: „Ja w trzeciej osobie” T. Bernharda, „Seans spirytystyczny” wg St. Witkiewicza i B. Malinowskiego, „Ćma II” wg M. Atwood i „Moniza Clavier” S. Mrożka. Wszystkie spektakle cieszyły się powodzeniem, a widzowie żalowali, że lato trwało tak krótko.

Ostatnim sierpniowym akcentem teatralnym stał się spektakl „Zamieszkać z Tobą” Teatru Hagiograf, który rozpoczął KRAKOWSKIE OCZEKIWANIE „W hołdzie dziełu i osobie Ojca Świętego Jana Pawła II”.

Fot. D. Zajda

„Antygona w Nowym Jorku”

Fot. D. Zajda

„Zdażyć przed Panem Bogiem”

Doktorat honoris causa

Profesora Aleksieja Mitrofanowicza Kutiepowa

Na dziedzińcu Collegium Maius

Dziekan Wydziału Mechanicznego
prof. Stanisław Michałowski
przedstawia sylwetkę prof. A. M. Kutiepowa

Wystąpienie prorektora prof. M. Chrzanowskiego

Wykład prof. A. M. Kutiepowa

Nominacja prof. A. M. Kutiepowa

Nowo mianowany doktor *honoris causa* opuszcza salę...

Gratulacje rektora PK...

Gratulacje konsula
Federacji Rosyjskiej w Krakowie

Odsłonięcie nazwiska nowo mianowanego doktora h.c.
A. M. Kutiepowa na tablicy w budynku głównym

Z wizytą u rektora PK

Fot. J. Zych